

ZBERATEL'® 2007

7

Ročník XIII.
Cena 55 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATELOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

WIPA 2005 - slovenská známka opäť bodovala (8)

Nová známka emisného radu BIB

Z PONUKY FIRMY
ZBERATEL'

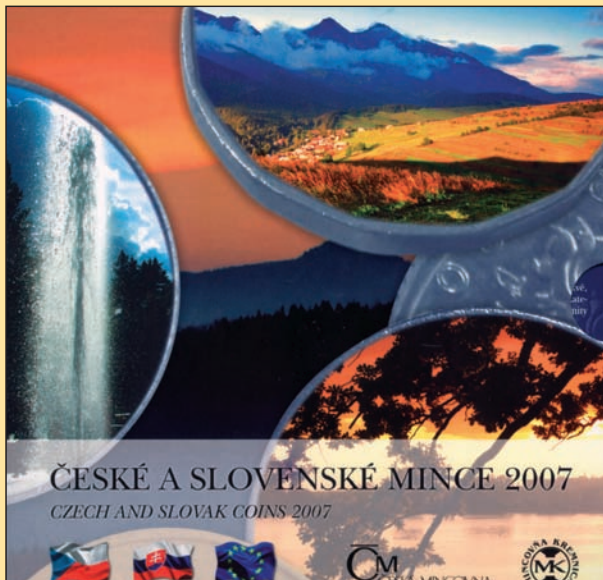

Pestré
námety sú
rozšírené
o bankovky
(40 – 41)

Praha chystá ďalšiu svetovú výstavu (9)

Rakúsko sa pripravuje na ME vo futbale (11)

Nové obehové mince – reminiscencie na spoločný štát? (7 – 8)

Aj syrovými etiketami možno dokladovať zaujímavé súvislosti (29 – 31)

Poklad dukátov Žigmunda Luxemburského z 15. storočia objavený v Topolčanoch (13 – 14)

Síce dominuje veverička, ale seriál je o hubách na TK (15 – 17)

Vážení čitatelia,

rok sa nám prehupol do druhej polovice, je tu čas vysvedčení, promócií a príprav na prázdniny a dovolenky. Práve v čase letného sňovratu vrcholili redakčné práce na príprave prvého letného čísla a ako to už býva, ďalšie informácie nám prichádzali na poslednú chvíľu. Aj keď termín uzávierky je neúprosný, niektoré sa nám ešte podarilo do čísla zaradiť.

V uplynulom mesiaci prebehli Bratislavské zberateľské dni. Aké boli, využili sme možnosti, ktoré ponúkali? K ich hodnoteniu sa ešte vrátime, ale už teraz vieme, že príprava budúceho ročníka sa už začala!

Počet vašich ohlasov na niektoré príspevky neutícha, zrejme sa nám aj vašim pričinením pomaly podarí zaplniť biele

K júlovému číslu Zberateľa

miesta v poznaní skutočností súvisiacich s obrazovými poštovými lístkami. Ved by sme na hanbu ostali, keby sme si vlastné Tatry nepoznali!

V júni vrcholila prvá časť tohtoročnej emisnej činnosti našej pošty, keď v priebehu mesiaca vyšlo päť emisií – celkovo päť známok a jeden háčček. Nám ostáva len dúfať, že známková tvorba sa opäť vráti na pozície, ktoré opustila. Že je to cesta správna, potvrdzuje ďalší úspech na medzinárodnej scéne, keď naša najkrajšia známka roka 2005 bodovala v súťaži Grand Prix de l'Exposition WIPA a získala 4. miesto. Posledná júňová emisia je tiež pozitívnym signálom.

Čitateľský záujem o ďalšie zberateľské odbory trvá, preto v dnešnom čísle pokračujeme už šiestou časťou nového seriálu a venujeme ju syrovým etiketám. Veríme, že vás zaujme.

V 19. pokračovaní „školy“ E. Minarovičová ostáva ešte v období stredovekého mincovníctva. Zo súčasnosti numizmatiky prinášame informáciu o nových sadách obehových mincí.

M. Jobek v 111. MOT v spolupráci s P. Verdonom skončil rozprávanie o hubách na TK. D. Evinic píše o poplatkoch z účtov a účteniek od roku 1942, J. Solava pokračuje o operenoch – spoločníkoch človeka. Dva príspevky ponúkame špecializovaným zberateľom našich známok, prinášame tiež viac kratších príspevkov, pestrú ponuku rozšírenú o papierové platidlá a informujeme o zberateľských stretnutiach.

Prílohu tvoria Zberateľské state, v ktorých ich autor Z. Raduška tretím voľným pokračovaním spája históriu so známami a známky s históriou, a tým nám približuje ostrov Barbados.

Prajeme vám pekné chvíle dovolení aj prázdnin a zároveň želáme, aby vám ich spríjemnilo čítanie Zberateľa.

Vaša redakcia

ZBERATEĽ®

Ročník XIII. - 2007 • Číslo 7 • Cena 55 Sk

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALTS

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-6)
- **Z noviniek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuheiten unserer Nachbarn (9-12)
- **E. Minarovičová: Malá škola numizmatiky (19)** – Stredoveké mincovníctvo / Short course of numismatics – Medieval coinage / Grundschule der Numismatik – Münzerei im Mittelalter (13-14)
- **M. Jobek: Malé okienko telekartistu (111)** / Short column of a phonocard collector / Kurz über den Telephonkarten (15-17)
- **D. Evinic: Poplatky z účtov a účteniek od roku 1942** / Fees from accounts and sales slips since 1942 / Rechnungsbühere seit 1942 (18-20)
- **M. Gerec: Výrobné chyby známky č. 344 – História poštovej prepravy** / Manufacturing flaws of stamp No. 344 – History of postal transport / Herstellungsfehler der Briefmarke Nr. 344 (20-21)
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – Vodnár obyčajný** / Birds – companions of people – Cinclus cinclus / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Cinclus cinclus (22)
- **A. Paulinyová: Znáмка a známková grafika (12)** / Postage stamp and stamp graphics / Briefmarken und Entwurf von Briefmarken (24-25)
- **J. Fronc: O perforácii slovenských známok** / On perforation of Slovak stamps / Über die Perforierung der slowakischen Briefmarken (26-27)
- **Red.: Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory – Syrové etikety** / Introduction to further collectors' interests – Cheese labels / Wir stellen weitere Sammlungsfächer vor – Käsenetiketten (29-31)
- **Z. Raduška: Barbados** / (Príloha Zberateľské state č. 26) / Supplement Collectors' articles 26

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek ml., Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 02/2070 2674, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, Ph.D. - šéfredaktor, Anton Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok 55 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2007 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky 550 Sk, pre abonentov z Českej republiky 982 Sk (785 Kč), pre abonentov z ostatnej Európy 1165 Sk (32 €), pre abonentov zo zámorských krajín 1490 Sk (53 USD).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ Číslo 7/2007:

Redakčná uzávierka 22. júna 2007
Do tlače zadané 26. júna 2007
Dátum vydania 29. júna 2007

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj začatého riadku inzerátu je 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzovníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkaný materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby
- z ostatných štátov Európy a Zámoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál
- peňažnou poukážkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske myto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Redakcia Zberateľa na Račianskej 17 má nové tel. číslo:
☎ 02/2070 2674, e-mail zberatel.redakcia@chello.sk
návšteva redakcie v utork 10.30 – 12.00 hod., 13.30 – 16.00 hod.
Iný termín po dohode.

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ Krásy našej vlasti - Kláštor Jasov, Kláštor Hronský Beňadik

Slovenská pošta, a. s., vydala 6. júna 2007 v emisnom rade Krásy našej vlasti dve príležitostné poštové známky. Na známke nominálnej hodnoty 30 Sk je zobrazený kostol a kláštor premonštrátov v Jasove na juhovýchodnom Slovensku. Na známke nominálnej hodnoty 34 Sk je zobrazený kláštor opátstva benediktínov v Hronskom Beňadiku.

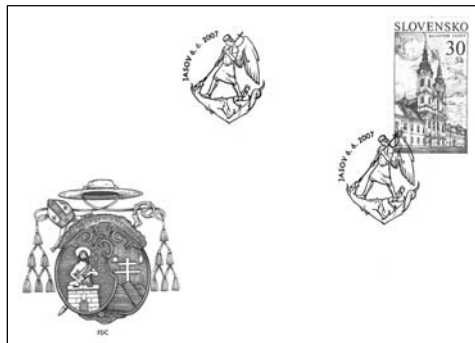
Známky rozmerov 26,5 x 44 mm vrátane perforácie (na výšku) vytlačila technikou rotačnej ocelotlače v kombinácii s hĺbkotlačou tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., v náklade po 500 000 kusov na tlačových listoch s 50 známkami. Známky majú číslo 399 – 400.

Autorom výtvarného návrhu známky Kláštor Jasov je akad. mal. Igor Benca, autorom výtvarného návrhu známky Kláštor Hronský Beňadik je akad. mal. Karol Felix.

Súčasne sa k známkam vydali dve obálky prvého dňa vydania vrátane pečiatok prvého dňa vydania. Na FDC k známke Kláštor Jasov je zázorný erb jasovského kláštora z roku 1920, na ktorom dominuje sv. Ján Krstiteľ a kríž s trojvrším. Pečiatka má domicil Jasov. Na FDC k známke Kláštor Hronský Beňadik je použitý motív z krížovej chodby kláštora, v pečiatke je domicil Hronský Beňadik.

Obe FDC technikou ocelotlače z plochej dosky vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava v náklade po 3 200 kusov. Rytiny známok a FDC vytvoril František Horniak.

Barokové staviteľstvo sa na našom území naplno rozvinulo po porážke Turkov a skončení protihabsburských povstaní po roku 1711. Na oživení stavebnej čin-

nosti sa výraznou mierou podieľala katolícka cirkev a hlavne rehole, ktoré stavali početné kostoly a kláštorne budovy. Do stavebného diania na Slovensku v období okolo polovice 18. storočia výrazne zasiahla tvorba rakúskeho architekta Františka Antona Pilgrama. K jeho najvýznamnejším realizáciám patrí výstavba kostola

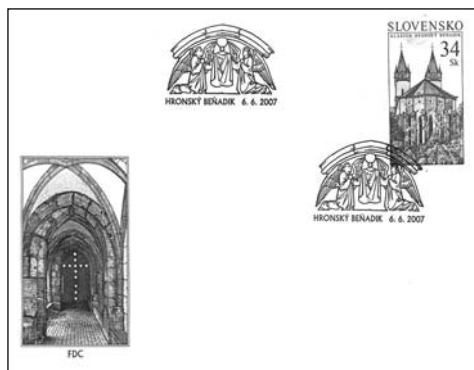
a **kláštora** premonštrátov v **Jasove** na juhovýchodnom Slovensku. Na mieste staršieho opevneného kláštora, založeného pred rokom 1171, vybudovali zásluhou prepošta Andreja Sauberera v rokoch 1750 – 1766 rozložitý kláštorový komplex. Je inšpirovaný rakúskymi barokovými kláštorami a patrí k najrozsiahljším stavbám na území Slovenska. Jadro symetrického komplexu tvorí kostol, ku ktorému sa z oboch strán napájajú kláštorne budovy vytvárajúce vnútorné nádvorie. V ľavej časti sa nachádza prelatura s reprezentačnými priestormi, napravo konvent s obytnými miestnosťami rehoľníkov a v zadnej časti knižnica. Vertikálu celej kompozície vytvára dvojvežová fasáda Kostola sv. Jána Krstiteľa, na ktorú nadväzuje horizontála kláštorných budov akcentovaných rízlami a portálmi so štípmi. Súčasťou komplexu, mimoriadne citlivo zasadeného do okolitej prírody, je baroková francúzska záhrada, ktorá sa zachovala ako jediná na Slovensku. Vnútornú výzdobu kostola a kláštora charakterizuje vzácna spolupráca staviteľa s maliarom a sochárom. Autorom nástenných malieb i oltárnych obrazov bol rakúsky maliar J. L. Kracker. Výjavy zo života sv. Jána Krstiteľa a Alegórie patria k jeho vrcholným dielam. Interiér dopĺňajú sochy J. A. Kraussa a štukatérska výzdoba J. Hennevogela.

K najväčším a najbohatším opátstvám benediktínov na Slovensku patrilo opátstvo v **Hronskom Beňadiku**. Vzniklo v údolí Hrona pri prastarej ceste spájajúcej Nitra so Zvolenom a bankskými lokalitami, pričom až do 16. storočia plnilo funkciu stredovekého notárstva (tzv. hodnoverné miesto). Prvá románska trojlodová bazilika bola vysvätená v roku 1075 kráľom Gejzom I. Na mieste starého kláštorneho komplexu vybudovali v rokoch 1346 – 1375 dvojvežový gotický kostol. Dnešný trojlodový

halu s polygonálne uzavretým presbytériom obnovili po požiari v 15. storočí. Pri výstavbe kostola staviteľ uplatnil gotickú skeletovú konštrukciu. Trojlodie, delené bohato profilovanými piliermi, má krížové klenby. Na západnom priečelí sa nachádza reprezentačný vrcholnegotický vstupný portál. Južne od kostola stojí štvorkrídlový kláštor, ktorého

tzv. opátske krídlo dokončili v roku 1508. Kostol a kláštor s rajským dvorom jednotliví opáti zariaďovali výz-

namnými umeleckými dielami hlavne oltármi, z ktorých sa však zachovalo veľmi málo. V kostole ostala napr. skriňa neskorogotického krídlového oltára sv. Scholastiky z roku 1460. Jednou z najvýznamnejších pamiatok tabuľového maliarstva bol pašiový oltár, nachádzajúci sa dnes v Diecéznom múzeu v Ostrihome, podobne ako mnohé iné vzácne pamiatky. V 16. storočí kláštor prebudovali na protitureckú pevnosť a novým majiteľom sa stala ostrihomska kapitula. V priebehu 17. storočia vykonávali rôzne opevňovacie práce a v 18. storočí postavili na mieste zrúteného krídla veľkú sýpku. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia prebehla pamiatková obnova, keď sa regotizoval exteriér a do interiéru umiestnili neogotické oltáre s časťami pôvodného gotického zariadenia.

■ NL: Kláštor Jasov

Slovenská pošta, a. s., vydala 6. júna 2007 nálepný list k príležitostnej poštovej známke „Kláštor Jasov“.

Na nálepnom liste sú erby kostola a kláštora premonštrátov v Jasove a poštová známka emisie „Kláštor Jasov“.

Autorom výtvarného návrhu nálepného listu je akad. mal. Igor Benca.

Nálepný list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ NL: Kláštor Hronský Beňadik

Slovenská pošta, a. s., vydala 6. 6. 2007 nálepný list k príležitostnej poštovej známke „Kláštor Hronský Beňadik“.

Na nálepnom liste je reprodukcia Kláštora v Hronskom Beňadiku a poštová známka emisie „Kláštor Hronský Beňadik“.

Autorom výtvarného návrhu nálepného listu je akad. mal. Karol Felix.

Nálepný list vytlačila ofsetovou technikou tlačiareň KNÍHTLAČ, Zohor.

■ CDV: Bratislavské zberateľské dni 2007

Slovenská pošta, a. s., vydala 8. 6. 2007 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou „Doprava na Dunaji“ nominálnej hodnoty 10 Sk a prítačovým motívom „Bratislavské zberateľské dni 2007“.

V ľavej časti príležitostného poštového lístka je viacfarebná prítač zobrazujúca rôzne predmety zberateľských záľub.

Autorom prítačového motívu je akad. mal. Štefan Kubovič.

Poštový lístok na bielom ofsetovom papieri gramáže 160 g/m² ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň PROMPT, tlačiareň cenín, a. s., Bratislava.

■ CDV: Anketa o najkrajšiu poštovú známku 2006

Slovenská pošta, a. s., vydala 8. 6. 2007 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou „Doprava na Dunaji“ nominálnej hodnoty 10 Sk a prítačovým motívom „Anketa o najkrajšiu poštovú známku 2006“.

V ľavej časti príležitostného poštového lístka je viacfarebná prítač víťaznej poštovej známky Ankety o najkrajšiu poštovú známku 2006, Dezider Milly: Krivý jarok, 1944.

Poštový lístok na bielom ofsetovom papieri gramáže 160 g/m² ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň PROMPT, tlačiareň cenín, a. s., Bratislava.

■ CDV: ÖVEBRIA 2007

Slovenská pošta, a. s., vydala 15. 6. 2007 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou „Doprava na Dunaji“ nominálnej hodnoty 10 Sk a prítačovým motívom „ÖVEBRIA 2007“.

V ľavej časti príležitostného poštového lístka je viac-

farebná prítláč so symbolmi Rakúskej republiky, logom výstavy a logom usporiadateľa.

Poštový lístok na bielom ofsetovom papieri gramáže 160 g/m² ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň PROMPt, tlačiareň cenín, a. s., Bratislava.

■ ZZ: Znáмка deťom – Janko Hraško

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 5. 2007 k výplatnej poštovej známke „Znáмка deťom – Janko Hraško“ známkový zošitok s desiatimi známkami tejto emisie.

Známkové zošitky vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor, technológiou ofset.

■ CM: Znáмка deťom – Janko Hraško

Slovenská pošta, a. s., vydala 30. 5. 2007 k výplatnej poštovej známke „Znáмка deťom – Janko Hraško“ carte maxima s pôvodnou ilustráciou rozprávkovej postavičky Janko Hraško od akad. mal. Štefana Cpina.

Autorom grafickej úpravy carte maxima je Peter Cpin.

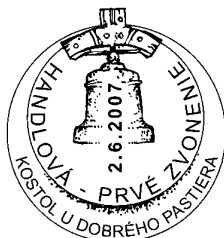

Carte maxima ofsetovou technikou vytlačila tlačiareň KNIHTLAČ, Zohor. (spracoval -pem-)

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK jún – júl 2007

dátum, domicil,
text pečiatky, autor, farba

■ 2. 6. 2007 Handlová: **PRVÉ ZVONENIE** • čierna
• Rudolf Cigánik

■ 6. 6. 2007 Jasov: **KLÁŠTOR JASOV** • Igor Benca
• čierna

■ 8. 6. 2007 Veľký Krťiš: **20. ROČNÍK SPOJÁRSKEHO DECIMARATÓNU** • bežci TJ Spoje • čierna

■ 8. 6. 2007 Bratislava 5: **NAJKRAJŠIA SLOVENSKÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA** • Štefan Kubovič • čierna

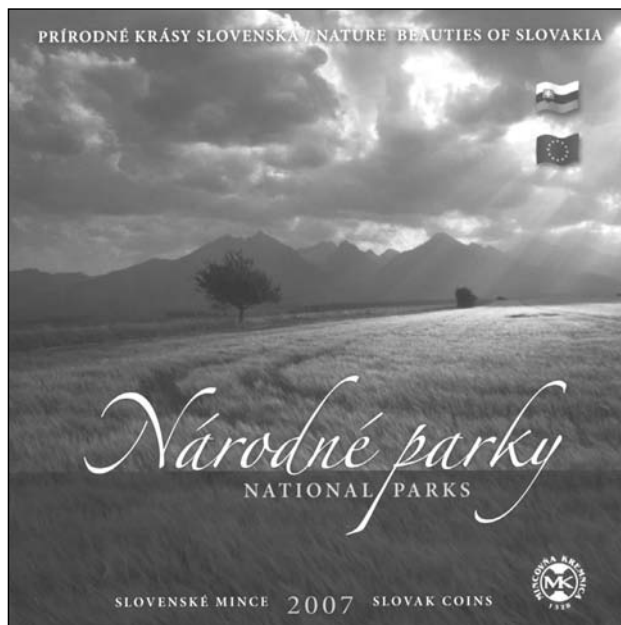
■ 8. 6. 2007 Bratislava 5: **BRATISLAVSKÉ ZBERATEĽSKÉ DNI 2007** • Štefan Kubovič • čierna

■ 6. 7. 2007 Kežmarok 1: **EUROPSKÉ LUDOVÉ REMESLO** • Zdeněk Baliga • čierna

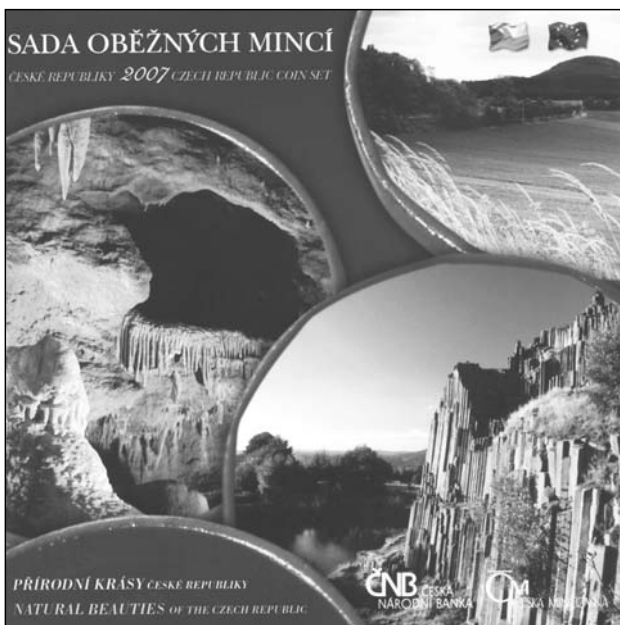
NOVÉ MINCE

- **Slovenské obehové mince 2007 – Prírodné krásy Slovenska**
- **České obehové mince 2007 – Prírodné krásy České republiky**

Kremnická mincovňa v máji 2007 dala na trh aj dvojsadu obehových mincí Slovenska a Českej republiky so spoločným názvom **Prírodné krásy**. Sada slovenských mincí má podtitul **Národné parky** a predstavuje deväť našich národných parkov: **Tatranský národný park (Východné Tatry a Západné Tatry)**, **Národný park Nízke Tatry (Dumberske Tatry, Kráľova hoľa)**, **Národný park Malá Fatra (Vrátna dolina, Boboty Rozsutec)**, **Národný park Veľká Fatra (Gaderská a Blatnická dolina)**, **Pieninský národný park (naš najmenší národný park s riekou Dunajec)**, **Národný park Muránska**

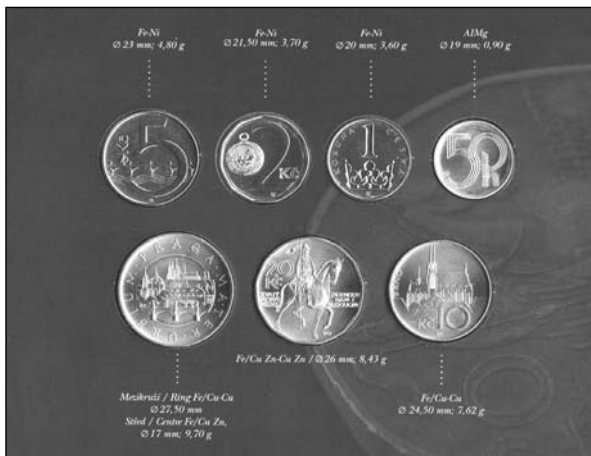
planina (známa miestnym chovom polodivokých koní), **Národný park Slovenský raj (na jeho území sa nachá-**

dza takmer 200 jaskýň a priepastí), **Národný park Slovenský kras (najrozsiahlejšie krasové územie na Slovensku) a Národný park Poloniny (poloniny – horské hrebeňové lúky na hraniciach Poľska a Ukrajiny).**

Mince so žetónom sú uložené v priesvitnej fólii v skladačke, ktorá sa zasúva do štvorcového obalu 150 x 150 mm (aj so sadou českých mincí). V skladačke sú v slovenskom a anglickom jazyku texty približujúce jednotlivé národné parky, doplnené zábermi ich charakterických miest. Na zadnej strane sú parametre obehových mincí, na žetóne sú prírodné motívy a text **Prírodné krásy Slovenska / Národné parky**.

V skladačke českých obehových mincí (50 h, 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč, 50 Kč) sa predstavujú tieto prírodné krásy Českej republiky: **Kladubský kôň (české plemeno, ktorého pôvod siaha až do stredoveku)**, **Pravčická brána (najväčšia prirodzená skalná brána v Európe, horná plošina brány je 21 m nad jej dnom)**, **Třeboň-**

ské rybníky (spolu 159 rybníkov s biotopmi), Panská skala (vertikálne orientované čadičové stĺpce neďaleko Kamenického Šenova - najstaršia geologická rezervácia v ČR), Vltavín (nádherná sklovitá hmota, ktorá vznikla pravdepodobne po dopade meteoritu, objavená neďaleko Týna nad Vltavou), Český raj (romantický kraj na strednom toku Jizery – rozmanitosť prírody a historických pamiatok), Moravský Kras (vyše 1 100 jaskýň, možnosť plavby po podzemnej rieke), Bieli jeleni (špeciálny chov asi 130 kusov v obore neďaleko Kutnej Hory).

České mince (žetón v sade nie je) sú uložené rovnakým spôsobom ako slovenské. České mince vyrába Česká Mincovna v Jablonci nad Nisou.

Grand Prix de l' Exposition WIPA 2005

Slovenská známka opäť bodovala Najkrajšia je Greta Garbo

Výsledky súťaže o najkrajšiu známku roka 2005 s udeleným diplomom Grand Prix de l' Exposition WIPA sú už známe!

Súťaže sa zúčastnilo vyše 80 poštových známok, keď ich vydavateľia z jednotlivých krajín mali možnosť prihlásiť jednu známku alebo hárček. Väčšinou využili výsledky domácej ankety a do súťaže prihlásili víťazné známky.

Hodnotiaca porota udelila prvé miesto švédskej známke s portrétom americkej herečky švédskeho pôvodu Greta Garbo, vydanej 23. 9. 2005 spoločne s poštovou správou USA. (O jej vydaní sme písali v časopise Zberateľ 2/2006, str. 15) Znáмка bola vytlačená jednofarebnou ocelotlačou a je oslavou klasickej portrétnej rytiny.

Druhé miesto získala známka Lichtenštajnska a tretie známka Nórska. Štvrté miesto v silnej konkurencii získala slovenská víťazná známka ankety o najkrajšiu známku roka 2005 – reprodukcia obrazu Rembrandta van Rijna: Večera v Emauzoch (kat. č. 364). Znáмка vyšla 20. 10. 2005 v emisnom rade Umenie, keď automom grafickej úpravy a rytiny je Arnold Feke. Znáмку rozmerov 45 x 55 mm na tlačovom liste so štyrmi známkami dvojfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. Originál obrazu, ktorý pochádza z roku 1654, je majetkom Slovenskej národnej galérie.

-pem-

Slovenská pošta – Pofis v Hirtenbergu

Pri príležitosti Dňa známky 2007 usporiadal Rakúsky zväz filatelistov v meste Hirtenberg (asi 20 min. jazdy autom južne od Viedne) od 15. do 17. júna 2007 Národnú výstavu I. stupňa s medzinárodnou účasťou ÖVEBRIA 2007.

Slovenská pošta k tejto výstave vydala poštový lístok s prítlacou a príležitostný kašet a svojim predajným stánkom sa zúčastnila na tejto výstave.

Návštevníci prejavili najväčší záujem o naše známky s rôznymi námetmi, najmä však o skauting, pretože rakúska pošta práve 16. 6. 2007 vydala známku tohto

ročného emisného radu EUROPA. Záujem bol aj o niektoré naše ďalšie známky z predchádzajúcich rokov.

Mnohí návštevníci využili možnosť kúpy príležitostného poštového lístka a opečiatkovania svojich materiálov príležitostným kašetom.

MP

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta vydala 20. júna 2007 hárček nominálnej hodnoty 45 Kč propagujúci **Svetovú výstavu poštových PRAGA 2008** (12. – 14. 9. 2008). Autorom výtvarného návrhu je A. Absolon, rytcom je Martin Srb. Hárček ocelotlačou z plochých dosiek v kombinácii s ofsetom vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. Hárček má kat. č. A 0519 (obr. na obálke).

Karlovo most je najstarší most v Prahe a patrí k najkrajším na svete. Bol nazývaný Kamenným, neskôr i Pražským. Karlovo meno nesie od r. 1870. Pôvodne tu

stál románsky Juditin most, ktorý v r. 1342 zničila povodeň. Základný kameň nového mosta položil cisár Karel IV. dňa 9. 7. 1357 o 5 hod. 31 minút, čo bol podľa astrológov najvhodnejší čas. Stavbu zveril Petrovi Parléřovi a jeho huti. Most svojou dĺžkou takmer 520 m, šírkou až 10 m a so 16 oblúkmi bol dokončený v r. 1402. Vo svojej dobe patril k najväčším v Európe. Je postavený z pieskovcových kvádrov a chránený na oboch koncoch vežami.

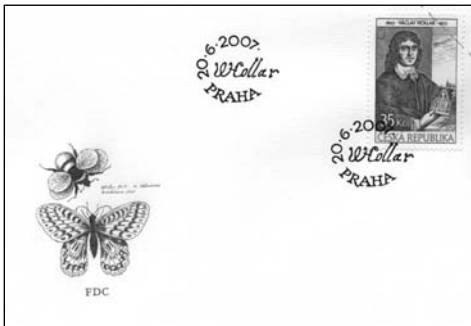
Staromestská mostecká veža je považovaná za jednu z najkrajších gotických stavieb. Na moste je galéria 30 prevažne barokových plastík, o. i. od M. B. Brauna a F. M. Brokofa. Pieskovcové originály sú postupne nahradzované kópiami. Karlovo most bol až do 20. stor. dôležitou komunikáciou. Od r. 1965 slúži len pre peších a patrí k najatraktívnejším pamätihodnostiam Prahy. Text na hárčeku PRAHA – KARLŮV MOST 1357 – 2007 pripomína 650 rokov od začiatku stavby tohto gotického skvostu.

Štyristé výročie narodenia svetového grafika **Václava Hollar** (1607 – 1677) pripomenula Česká pošta 20. júna 2007 vydaním hárčeka s jednou známkou nominálnej hodnoty 35 Kč s dvoma kupónmi. Autorom

výtvarného návrhu a rytín je B. Housa. Dvojfarebnou ocelotlačou z plochých dosiek v kombinácii s ofsetom ho vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s. Hárček má kat. č. A 0520.

Václav Hollar sa narodil v Prahe a v 20. rokoch 17. stor. odišiel do cudziny, aby ďalej rozvíjal svoje výtvarné nadanie. Pracoval v známych dielniach vo Frankfurte nad Mohanom (u M. Meriana), v Štrasburgu, Kolíne nad Rýnom a Antverpách, kde sa zoznámil s Rembrandtovými dielami. V r. 1636 vstúpil do služieb Thomasa Howarda, grófa Arundela, s ktorým veľa cestoval a s ktorým sa dostal do Londýna, kde našiel svoj druhý domov. Pre Hollarovu tvorbu je charakteristická vecná až vedecká dôslednosť, čistota a jemnosť. Jeho najčastejšími námetmi sú voľné grafické listy, mapy, portréty, žánrové kresby, prírodopisné motívy i knižné ilustrácie. K vrcholom jeho tvorby patria panoramatické mestské veduty a krajiny, ktoré vznikali pri cestách s grófm Arundelom. Dielo V. Hollaru vypovedá o jeho všestrannosti a zároveň zakladá i tradíciu grafickej tvorby v našich krajinách. I keď väčšinu svojho života prežil v cudzine, ostal Čechom a nezabúdal to pri rôznych príležitostiach dávať zreteľne najavo.

Ústredným motívom hárčeka je známka s portrétom V. Hollara podľa Jana Meyssensa. Znáмка je doplnená textom 1607 – VÁCLAV HOLLAR – 1677. Kupóny po stranách predstavujú Jar a Zimu od Hollara v personifikovanej podobe. V hornej časti hárčeka je text WENCESLAUS HOLLAR BOHEMUS, v dolnej je panoramatický Veľký pohľad na Prahu, vychádzajúci z jeho náčrtku, ktorý vytvoril r. 1636, keď nakrátko zavítal do Prahy.

Česká pošta vydala 20. júna 2007 aj dvojnámkovú emisiu **Umelecké remeslá – historické kachle**. Známkami rotačnou ocelotlačou kombinovanou s hĺbkotlačou vytlačila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami. Známkami majú kat. č. 521 – 522.

Kachľové pece vznikli v stredovekej Európe, avšak žiadne gotické kachle sa u nás nezachovali. Renesancia znamenala určitý ústup z dovtedajšieho vrcholu, ale i tak vznikali pozoruhodné diela. Niekoľko renesančných exemplárov síce existuje, ale často na nepôvodnom mieste, prestavované alebo dopĺňované. Skutočným autentickým materiálom sú len tisíce kachlí uložených v múzejných i súkromných zbierkach. Podľa týchto fragmentov, dobovej grafiky a zachovaných písomných materiálov sa vyhotovujú dvoj- i trojrozmerné rekonštrukcie stredovekých kachľových pecí.

Na známkach sú rekonštruované gotické a renesančné kachle, ktorých podoba sa čo najviac približuje k pôvodnému vyhotoveniu.

Na známke nominálnej hodnoty 7,50 Kč sú gotické kachle z Olomouca – rekonštruované gotické kachle doplnené s motívom súboja s mečmi. Kachle majú obvyklé delenie na sokel a nástavec, pričom obe strohé hranolové diely zakončuje rímsa s cimburím.

Renesančné kachle na známke nominálnej hodnoty 12 Kč pochádzajú z Řičan u Prahy. Ich rekonštrukcia je doprevádzaná zeleno glazovanou rímsovou kachličkou s motívom šľachtického páru.

Ministerstvo informatiky ČR vydalo 30. mája 2007 príležitostný poštový lístok s vytlačenou známkou nominálnej hodnoty 7,50 Kč, ktorý pripomína **400. výročie povýšenia Žďaru nad Sázavou na mesto**.

Osada Žďár vznikla pri cisterciánskom kláštore, založenom Bočkem z Obřan r. 1252. Žďár ako mestčko sa prvýkrát spomína v listine z r. 1293. Roku 1588 sa

žďársky kláštor dostal do právomoci olomouckého biskupstva. Dlhoročné spory medzi kláštrom a biskupstvom skončil kardinál František z Ditrichštejna, ktorý v r. 1606 zrušil cisterciánsky kláštor a v r. 1607 povýšil Žďár na mesto a udelil mu nové privilégia a nový znak. Roku 1704 cisár Leopold I. potvrdil mestu Žďár jeho výsady a rozšíril jeho znak, ktorý sa ako veľký mestský znak používa dodnes. Na známke je tento znak doplnený názvom mesta a letopočtami 1607 – 2007, v obrazovej časti lístka je pohľad na mesto.

Česká pošta, š. p. – Postfila, vydala 1. júna 2006 poštový lístok s prítláčou k Zemskej výstave Bavorsko – Čechy, Zwiesel 2007 a známkovej výstave **REGENIA 2007**, ktorá sa konala 1. až 3. júna 2007 v nemeckom Regene.

Na prítláč sa využil špeciálny lístok na tieto účely s vytlačenou známkou 11 Kč. V jeho ľavej časti je kom-

pozícia loga výstavy s dopĺňujúcimi grafickými prvkami a textom. Prílač je vyhotovená viacfarebným ofsetom.

Rakúsko

K **futbalovým majstrovstvám Európy 2008**, ktoré sa uskutočnia od 7. do 29. júna 2008 v Rakúsku a Švajčiarsku, rakúska pošta vydala 5. júna 2007 hárček so štyrmi známkami, na ktorých sú ako futbalisti v rôznych situáciách zobrazení maskoti UEFA EURO 2008 „Trix a Flix“.

Prípravy majstrovstiev sú v plnom prúde, začal sa aj predpredaj lístkov. Kvalifikačné zápasy 50 mužstiev

v siedmich skupinách o 14 miest na záverečný turnaj sa skončia v novembri 2007. Zúčastnia sa ho prvé dve mužstvá zo skupiny a futbalisti usporiadajúcich krajín, teda 16 mužstiev. Rakúsko sa takto prvýkrát zúčastní na záverečnom turnaji ME. Druhého decembra 2007 sa vo švajčiarskom Luzerne vyžrebuje zaradenie mužstiev do štyroch skupín. Celkovo sa počas 23 dní odohrá 31 zápasov.

Otvárací zápas ME vo futbale 2008 sa uskutoční v Bazileji, ďalšie zápasy vo Švajčiarsku sa odohrajú v Ženeve, Zürichu a v Berne. V Rakúsku sa zápasy odohrajú v Innsbrucku, Salzburgu, Klagenfurtu a vo Viedni, kde sa uskutoční aj finále. Usporiadatelia počas sviatkov futbalu očakávajú radosť i sklamanie, zábavu aj vzrušenie až do posledného hvizdu rozhodcu. A to všetko v rámci fair play a „kultivovaného futbalu“.

Hárček nominálnej hodnoty 1,10 eura (20, 25, 30, 35 centov) v náklade 600 000 kusov ofsetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V.

Ku **Dňu známky** rakúska pošta vydala 15. 6. 2007 príplatkovú známku nominálnej hodnoty 2,65 + 1,30 eura. Známkou hĺbkotlačou vytlačila rakúska štátna tlačiareň v tlačových lístoch so šiestimi známkami v náklade 660 000 kusov (110 000 TL).

Na známke je parník „Viedeň“ podľa maľby z roku 1912. Jeho stavba bola dokončená v roku 1911. Do prvej svetovej vojny sa so sesterskou loďou „Heloum“ plavil medzi Triestom a Alexandriou. Obe lode poskytovali veľký komfort. Mali miesto pre 260 pasažierov. Pri dĺžke 135 m a šírke 16,2 m bol ich výtlak 7 367 BRT. Motor s 10 000 PS bol na naftový pohon.

Počas prvej svetovej vojny bol parník „Viedeň“ využívaný ako loďná nemocnica.

V preprave pošty cez more malo Rakúsko vyše 100-ročnú tradíciu. Jej začiatok siaha do roku 1797. So stavbou parníkov rakúskou paroplavebnou spoločnosťou Lloyd v Trieste sa začalo aj obdobie lodnej pošty. Lode Lloydovej spoločnosti sa plavili po Jadranskom mori a vo východných vodách Stredozemného mora. Jedna z jej prvých pravidelných poštových liniek premávala na trase Triest – Konštantinopol (dnešný Istanbul). Po otvorení Suezského prieplavu sa lode pod poštovou vlajkou plavili cez prístavné mestá stredného a ďalekého východu. Od roku 1845 sa na lodiach používala loďná pečiatka. Obsahovala názov miesta a označenie V. L. A. (Vapore Lloyd Austriaco). Od roku 1869 sa na lodných linkách v Jadranskom mori prevádzkovaných spoločnosťou Lloyd zriaďovali poštové úrady, napríklad loďná pošta č. 1 bola na trati Triest - Korfu.

V júni tohto roka sa jedna z najobľúbenejších kreslených filmových postáv posledného obdobia – Oger **Shrek** vracia na filmové plátno. Rakúska pošta to pripomenula 21. júna 2007 vydaním známky s touto postavičkou a jeho milou Fionou, a to nielen deťom, ale všetkým priaznivcom ich filmových príbehov.

Čísła súvisiace s realizáciou tohto filmu sú obrovské: Viac ako milión pracovných hodín trvalo 350-členému tímu pokým priviedli všetky postavičky na filmové plátno. Počas mesiacov práce sa zhotovilo viac ako 130 000 samostatných obrázkov a približne 4 500 rôznych kostýmov, pokým svetlo sveta uzrelo 23 počítačovo animovaných rozprávkových bytostí a postavičiek z ríše fantázie vo filme Shrek III. V originálnej verzii im prepožičalo svoje hlasy mnoho známych herečiek a hercov.

Známkou nominálnej hodnoty 55 centov ofsetom

vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 600 000 kusov.

V rámci tohtoročného emisného radu Europa aj rakúska pošta vydala 21. júna 2007 príležitostnú známku s námetom **skautingu**.

Aj v Rakúsku je skauting veľmi populárny, organizovaných je vyše 85 000 členov v 300 skupinách vo všetkých spolkových krajinách. V nemecky hovoriacich krajinách sa skautingu venuje vyše 500 000 mladých ľudí.

V roku 1938 bol skauting v Rakúsku zakázaný, jeho činnosť sa obnovila v roku 1945. V roku 1951 sa v hororakúskom Bad Ischli uskutočnilo 7. svetové stretnutie skautov (Weltjamboree).

Známku nominálnej hodnoty 55 centov ofsetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 600 000 kusov.

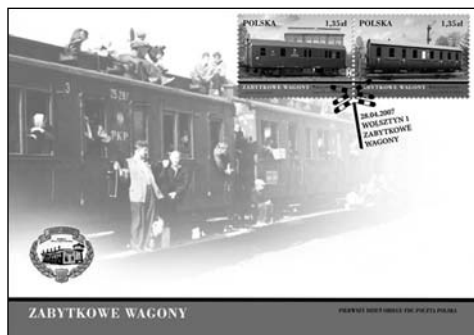
Známku nominálnej hodnoty 55 centov ofsetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé Stamps B.V. v náklade 600 000 kusov.

Poľsko

Poľská pošta vydala 28. apríla 2007 sériu štyroch príležitostných známok nominálnej hodnoty 2 x 1,35 zł.

a 2 x 2,40 zł. s námetom **Železnice v Poľsku**. Známky boli vytlačené ofsetom na tlačových listoch súťažou so 16 známkami všetkých štyroch známkov v rade, pričom

rovnaké známky sú v štyroch stĺpcoch. Náklad známkov je po 500 000 kusov.

História poľskej železničnej dopravy sa začala písať v polovici 19. storočia, keď bola otvorená trať Varšava – Viedeň. Počas 1. a 2. svetovej vojny slúžili železnice najmä na vojenské účely. Po roku 1945 sa železničná doprava všestranne rozvíjala, v 50. a v 60. rokoch sa väčšina tratí elektrifikovala. V 70. rokoch sa stali železnice významným prepravcom tovaru z vnútrozemia k morským prístavam. V roku 2006 slávil poľské železnice (PKP) 80. výročie svojho vzniku.

Poľská pošta v rámci tohtoročného emisného radu EUROPA vydala 5. mája 2007 príležitostnú známku nominálnej hodnoty 3 zł k **stému výročiu skautingu**.

Na známke je v pozadí stanový tábor, v popredí mladý skaut s trúbkou oznamuje nové ráno.

Známka bola vytlačená ofsetom na tlačových listoch s 20 známkami v celkovom náklade 1 mil. kusov.

(spracoval -pem-)

MALÁ ŠKOLA NUMIZMATIKY (19)

PRE MLADÝCH AJ SKŔOR NARODENÝCH

Elena Minarovičová

Grošové obdobie (1308 – 1526)

Až do roku 1308 v Uhorsku pretrvávala politická i hospodárska anarchia. Usporiadanie uhorského hospodárstva a s tým súvisiaca peňažná reforma boli dielom kráľa **Karola Róberta z Anjou (1308 – 1342)**. Tento panovník uzavrel významné medzinárodné politické, ale najmä hospodárske dohody a zaistil prísun drahých kovov podporou banského podnikania v krajine. Karol Róbert udelil výsady viacerým banským mestám.

V rámci rozsiahlej menovej reformy založil v Kremnici v roku 1328 významnú stredovekú mincovňu. Už v nasledujúcom roku začali v nej pozvaní minciari z Kutnej Hory raziť podľa vzoru českých (pražských) grošov novú striebornú mincu – uhorský groš s postavou panovníka na averze a jeho erbom na reverze. Uhorský groš mal hmotnosť 3,41 g, s hmotnosťou čistého kovu 3,2 g a razil sa z 15-lótového striebra (rýdze striebro malo 16 lótov). Nadalej sa razili drobné denáre a oboly (obr. 1).

Pražský groš Václava II. (1278-1305) averz, reverz

Z tohto obdobia je svojim zložením mimoriadne zaujímavý poklad zlatých a strieborných mincí z Pácu, okr. Trnava, zo 14. storočia objavený v roku 1934 pri kopaní základov domu. Poklad bol ukrytý v dvoch hlinených nádobách a obsahoval 3 401 mincí – zlaté razby Ludovíta Veľkého, pražské groše Jána Luxemburského a Karola IV. a strieborné, rakúske, štajerské,

korutánske a bavorské fenigy z 13. a 14. storočia (obr. č. 2).

Karol Róbert zaviedol aj razbu zlatých mincí podľa mesta Florencie (preto sa tieto mince nazývajú *florény*),

Poklad strieborných a zlatých mincí z Pácu, okr. Trnava zo 14. storočia

a to roku 1325 v Budíne a od 30. rokov 14. storočia v Kremnici. Flóreny mali na averze anjouovskú ľaliu a na reverze patróna Florencie Jána Krstiteľa (obr. 3).

Zlaté mince, razené v kremnickej mincovni, sa nazývali *uhorské* alebo *kremnické dukáty*. Pôvodnú florentskú ľaliu na uhorských zlatých minciach neskoršie nahradil uhorsko-anjouovský erb a postavu Jána Krstiteľa sv. Ladislava, uhorský panovník z konca 11. storočia. Tento opakovaný mincový

motív sa udržal až do roku 1470, keď Matej Korvín vymenil sv. Ladislava za Madonu sediacu na tróne. Heraldický štít s viacerými erbami ostal hlavným motívom líčnej plochy kremnických mincí. V razbe uhorských zlatých mincí pokračoval aj **Ludovít Veľký (1342 – 1382)**, nástupca Karola Róberta, ktorý obohatil tieto razby o ďalšie typy.

Domáce a zahraničné nepokoje za nástupcov Karola

Florén Karola Róberta z Anjou, averz

Róberta často narušali uhorský mincový systém, preto sa uskutočňovali nové mincové reformy, ktorých výsledkom bol vznik ďalších mincovní na našom území. Tak vznikla ešte za Anjouvcov **mincovňa v Košiciach** a roku 1430 **mincovňa v Bratislave**. Všetky tri uhorské mincovne na našom území (Kremnica, Košice a Bratislava) razili bežné vládne mince, nevymínajúc ani zlaté dukáty (obr. 4).

Uhorský dukát z polovice 15. storočia s postavou sv. Ladislava, reverz

Najväčší rozkvet týchto mincovní v období grošovej meny nastal počas vlády **Žigmunda Luxemburského (1387 – 1437)** a počas vlády Mateja Korvína. Do obehu sa vtedy dostávalo veľké množstvo rozličných typov a variantov grošov a drobných mincí.

V roku 1930 objavili v Topolčanoch pozoruhodný poklad zlatých mincí z obdobia grošovej meny. Dukáty Žigmunda Luxemburského v počte 217 kusov dokumentujú dosiaľ jediný, kompletne zachovaný poklad zlatých mincí z dnešného Slovenska pochádzajúci z 15. storočia (obr. – 5 na obálke).

Žigmund Luxemburský udelil Bratislave 6. marca 1430 významné mincové privilégium, v ktorom povoľuje mestu raziť drobné strieborné mince **kvartingy (štvrt-denáre)**. Táto minca je charakteristická vyobrazením dvojramenného kríža na averze a kráľovskou korunou na reverze. Kvarting bol drobnou mincou s vysokým obsahom medi – mal iba cca 0,45 g a razil sa z 2-lótvého striebra (= jedna osmina striebra a sedem osmín medi).

Ďalšie obdobie bolo vyplnené bojmi o uhorský trón, ktoré prinášali pre krajinu politickú a hospodársku nestabilitu. V tomto čase naďalej pretrvávala razba nehodnotných drobných mincí. Devalvácia uhorskej meny súvisela tiež s pôsobením husitov a bratříkov. V tomto období vznikalo viacero falšovateľských dielní.

Menové pomery sa podarilo urovnať až po nástupe **Mateja Korvína (1458 – 1490)**, ktorý v roku 1467 usutočnil rozsiahlu peňažnú reformu. Boli zrušené všetky dovtedy vydávané devalvované mince a začali sa raziť mince dobré. Zaviedol opätovnú razbu grošov a zlepšil kvalitu drobných mincí, hlavne denárov. V tom čase sa zaviedol stály pomer zlatých mincí k strieborným denárom. Na jeden zlatý dukát sa počítalo 100 denárov alebo 200 obolov (poldenárov). Za **Vladislava II. (1490 – 1516)** vznikol dokonca pokus o vydávanie väčších strieborných nominálnych hodnôt – kremnických guldinerov. Menová stabilita vydržala až do vlády **Ludovíta II. (1516 – 1526)**, keď boli narušené výsledky reformy Mateja Korvína a keď vysoká inflácia vyvolala potrebu zlepšiť kráľovskú mincu, ktorá však bola zastavená jeho úmrtím.

Aké boli ceny a mzdy v 14. a 15. storočí ?

Už som spomenula, že zavedenie väčších strieborných mincí – grošov a zlatých mincí v Uhorsku v tomto období, neznamenalo odstránenie domácich drobných strieborných mincí – denárov a obolov. Tieto obiehali naďalej, avšak s väčším obsahom striebra.

Zlatá minca bola určená predovšetkým pre medzinárodný obchod, a preto v domácich pomeroch sa používala spravidla iba vo význame počtovom, teda **florén (dukát) = 100 denárov = 1 zlatý**.

Ceny v 14. storočí:

1 kopa žita	=	6 denárov
1 úl včiel	=	30 denárov
1 kôň	=	2 hrivny (= 480 denárov)
1 ovca	=	20 denárov
1 krava	=	22 grošov
1 sviňa	=	50 denárov

Mzdy v 14. storočí:

tovariš zarobil denne	4 denáre
nádenník zarobil denne	10 denárov
tesársky majster zarobil denne	35 denárov

Ceny v 15. storočí:

1 hus	=	5 denárov
1 slepka	=	4 denáre
1 kôň	=	180 denárov
1 pár čiziem	=	4 zlaté (= 400 denárov)

Mzdy v 15. storočí:

nádenník zarobil denne ...	6 denárov
týždenný plat notára ...	1 zlatý (= 100 denárov)
týždenný plat tesára ...	64 denárov
ročný plat Mateja Korvína ...	800 000 a viac zlatých. ■

Huby na TK – IV. časť

(dokončenie z predchádzajúceho čísla)

Početnou skupinou TK s hubami sa hlavne zásluhou Japonska a Číny môže prezentovať Ázia. Celkovo 10 krajín vydalo vyše 210 kariet s týmto motívom, z toho Japonsko a Čína asi 200. A to sú len karty, o ktorých máme informácie, teda obrázok karty.

Dve karty do nášho výpočtu TK s motívom huby pridal aj Brunej. Prvá, 20 BND karta, zobrazuje ingrediencie na prípravu miestnej kulinárskej špeciality, do ktorej patria aj huby, pravdepodobne pečiariky. Druhá je Easy karta, má tú istú nominálnu hodnotu a označenie Kulat Tambibir Merab. Kulat v jazyku Bahasa melayu, ktorý je úradným jazykom Brunej, znamená huba. V tomto prípade by to mohla byť sivopórovka.

Z Číny poznáme doteraz dve 10 kusové, jednu 9- a 4-kusovú sériu a niekoľko samostatných kariet s hubami. Prvá desaťkusová séria má označenie GXTNN-2004-16 a vydal ju China Telecom. Karty zobrazujú na prednej strane desať rôznych živočíchov (pozri tabuľku) a popri nich v ľavom dolnom rohu stále tú istú skupinu neidentifikovaných húb (obr. 8 na 2. str. obálky). Zadné strany TK sú popisné a líšia sa len poradovým číslom karty (10-1, 2, 3, ...), ktoré je súčasťou jej číselného označenia.

Tabuľka č. 6 – Čína

Por. číslo	Názov živočicha	Rok vydania	Náklad	Nominálna hodnota
1	Tuleň	2004	asi 10 000	20 + 1 ¥
2	Medvedík čistotný	2004	asi 10 000	20 + 1 ¥
3	Veverica	2004	asi 10 000	20 + 1 ¥
4	Tučniaky	2004	asi 10 000	20 + 1 ¥
5	Tukan	2004	asi 10 000	30 + 2 ¥
6	Panda	2004	asi 10 000	30 + 2 ¥
7	Levica	2004	asi 10 000	30 + 2 ¥
8	Koala	2004	asi 10 000	50 + 3 ¥
9	Žaba	2004	asi 10 000	50 + 3 ¥
10	Papagáj	2004	asi 10 000	100 + 10 ¥

Druhá desaťkusová séria je od spoločnosti China

Tietong a zobrazuje „klasické“ huby, ktorých predlohy akoby boli fotografované s veľmi malou hĺbkou ostrosti. Všetky karty majú nominálnu hodnotu 10 ¥ a zobrazujú huby ako napr. muchotrávka červená, príblička, hlíva, helmovka. Označenie série je LZCTT-XYCH-2007-02. Za ním nasleduje poradové číslo karty v sérii.

Aj ďalšia, tentokrát 9 kusová séria má nominálnu hodnotu 10 €. Ide o normálne fotografie húb ako napr. sliznačky, hnojníky, muchtrávku červenú, podprívokku či šupinovku. Karty vydal China Telecom.

Séria štyroch TK China Telecomu s označením T2002-05 zobrazuje karty nominálnej hodnoty 30 a 50 ¥, a to hadovku, trsovnicu, pečiariku a jednu nám neznámu hubu.

Pre čínske karty s kreslenými hubami je typická muchotrávka. Takýchto kariet poznáme vyše 20. Muchotrávku doprevádzajú postavičky rôznych zajačikov, žabiek, či detí, no výnimočne sa nájde aj had. Zaujímavá je karta, ktorá je súčasťou 4 kusového puzzle (kat. č. CNT-IC-56). Až dosiaľ sme netušili, že rozprávkou o Červenej Čiapočke a zlom vlkovi strašia deti aj v Číne. Na oboch stranách 30 ¥ čipovej karty, ktorá je prvou kartou puzzle, je až 16 muchotrávok, čo je pravdepodobne v tomto smere rekord.

Veľmi efektná je aj dvojica muchotrávok na karte kat.

č. EPT(97-7-2-1) s plastickým číselným kódom na ľavej strane karty. Karta svojím výzorom pripomína napr. voláciu kartu ECHO ST a VÚB (obr. 9).

Medzi zaujímavosťami z Číny patrí aj séria štyroch papagájov, kde sú na dvoch kartách prítomné aj huby, štvorkusové série kariet s vyobrazením hlív, muchotrávok, plávok, bedle či dokonca aj kozáka.

Na dvoch štvorkusových puzzle s chameleónmi a logom Coca Coly sú tak isto huby. Na jednej je lišajník, ktorého zaradenie medzi huby sme komentovali pri Venezuele. Druhá huba je ešte zaujímavejšia. Je to hrdza (Puccinia) na liste figovníka. Tá síce nepoteší oko milovníka prírody, ale pre zberateľa je to určite niečo úplne iné.

Samostatnú skupinu o veľkým množstvom kariet s vyobrazením húb predstavuje Japonsko. Huby patria k typickej japonskej kuchyni a v tomto duchu sa nesie aj

väčšina obrázkov na TK. Čísla, ktoré sme použili v rámci tejto štatistiky na začiatku článku, sme čerpali hlavne z dostupných webových stránok a tieto karty máme doložené ich obrázkami. Týmto konštatovaním sme však vyčerpali naše možnosti komentovať širokú škálu japonských TK s hubami. Veríme, že sa nájde niekto, kto to napraviť.

Aj tri izraelské puzzle s hubami sú falzifikáty. Izraelskí zberatelia ich nepoznajú a ani sa neobjavujú v katalógoch. Ide o puzzle zložené z dvoch 100 jednotkových kariet s logami Mc Donald a Coca Cola. Predlohou boli muchotrávky a lakovka.

Nezaujímavé nie sú ani tri TK z Kórey. Aj keď na prvej karte v nominálnej hodnote 3 000 wonov (obr. 10) dominuje dvojica kórejských roháčov, vetvička, na ktorej

sa pohybujú je posiatá množstvom drobných plodníc húb, pravdepodobne ide o niektoré z pevníkov. Druhá karta v hodnote 10 tis. wonov zobrazuje asi lakovku. Obe karty sú čipové. Hubu na tretej karte sme neidentifikovali.

TK z Malajzie v hodnote 10 MYR má v spodnej časti karty pri nohách vtáka skupinu 9 - 10 húb. Ide o čiaškovec pásikavý (*Cyathus striatus*). Prečo sa práve táto max. 15 - 16 mm veľká nejedlá huba dostala na TK nevieme. Zatiaľ, čo určiť hubu na predchádzajúcej karte bolo veľmi ľahké, pri druhej malajzijskej karte nemáme istotu ani v tom, či ide vôbec o hubu. Karta s názvom "My garden" predstavuje detskú kresbu so stromami, kvetmi, jazierkom, motýľom a aj jednou či dvoma „hubami“.

Jediná singapurská karta v hodnote 5 SGD zobrazujúca skupinu 5 kreslených muchotrávok a kuracie nohy a je reklamou na singapúrsky „KNOR“ nevsednej chuti, ako ho poznáme aj z našich reklamných sloganov.

Dve tajvanské TK s hubami patria medzi karty optické a sú 100 jednotkové. Vyšli v roku 2001 a majú katalógové čísla R 1R006 a 007. Pravdepodobne zobrazujú kalichovku a príliščku.

Veľmi pekné karty s motívom húb vydalo aj Thajsko. Štyri karty (katalógové č. 4732, 4733, 4734 a 4735) pod hlavičkou firmy CatPhoneNet predstavujú čiašky (karty

č. 1 a 4 – obr. 11) a machovček (karta č. 2). Pravdepodobne tá istá séria húb vyšla aj ako Thaicards.

Pod hlavičkou TOT CARD (Telephone organization of Thailand) vyšli ďalšie tri čipové thajské karty, a to tanierovka a slimák (kat. č. TOT 091), príliščka (kat. č. TOT 135) a pečiarika (kat. č. TOT 162).

Puzzle (Pang Pond) tvorí šesť 300 Baht kariet, pričom tri spodné karty sa spájajú do dvoch kreslených húb.

Celkový náklad thajských kariet sa nám nepodarilo zistiť.

Tabuľka č. 6 – Thajsko

Por. číslo	Názov huby	Nominálna hodnota
1	Čiaška (obr. 11)	300 Baht
2	Machovček	300 Baht
3	Huba 3	500 Baht
4	Čiaška	500 Baht
5	Tanierovka a slimák	100 baht
6	Príliščka	100 Baht
7	Pečiarika	50 Baht
8	Puzzle (Pang Pond)	300 Baht

Turecká 60-jednotková magnetická karta z roku 1992 s katalógovým číslom T-04 a názvom Gulsehír Mantarkaya (Mushroomrock) patrí medzi vzácnejšie a predstavuje skalu v tvare huby.

Afriku zastupuje doteraz len 9 ks séria Libéria. Zaujímavosťou tejto série sú dve karty, a to 10 jednotková tmavulka podhorská (*Hygrophorus russula*) a 50 jednotková šŕavnačka plávkovitá (*Melanoleuca subalpina*), ktoré sa na kartách vyskytujú len vzácné. Na zadnej strane kariet je kreslený motív s plachetnicou, palmou, pluhom a holubicou nesúcou list papiera doplnený o nápis Republic of Liberia. Karty tejto série však považujeme za falzifikáty. Rok vydania nepoznáme.

Tabuľka č. 7 – Libéria

Por. číslo	Názov huby	Náklad	Počet jednotiek
1	Štavnačka plávkovitá	50 000	10
2	Hrúb dubový	50 000	25
3	Muchotrávka pošvatá	50 000	25
4	Hrúb satanský	50 000	25
5	Kuriatko jedlé	50 000	25
6	Muchotrávka zelená	50 000	50
7	Tmavulka podhorská	50 000	50
8	Plávka zelenkastá	20 000	100
9	Kozák osikový	20 000	200

Celkovo možno konštatovať, že húb na telefónnych kartách je dostatok a že by sa im mali venovať nielen zberatelia kariet, ale aj mykológovia. Tu je však treba rešpektovať aj ich výhradu, že len na základe obrázka nemožno huby jednoznačne identifikovať. Keďže naše postavenie je v oboch uvedených kategóriách bez dosahu na verejnú mienku, trúfili sme si, a viaceré druhy húb na TK aj pomenovali. Možno táto naša trúfalosť vyprovokuje odborníkov a vytiahne raz tento náš príspevok z bahna amaterizmu.

Väčšina TK, o ktorých sme v tomto článku hovorili je aj na našej webovej stránke

- [http:// www.phonecards.borec.cz](http://www.phonecards.borec.cz)

(spracoval P. Verdon)

Roky Grace Kelly

Pred dvadsiatimi rokmi pri autonehode (14. 9. 1982), keď sama riadila auto, tragicky zahynula monacká kňažná Gracia Patricia. V čase od 12. júla do 23. septembra 2007 si v monackom kniežatstve na filmovú hviezdu a nezabudnutelnú matku krajiny spomenú výstavou „Roky Grace Kelly“. Výstava približuje jej kroky od detstva stráveného vo Philadelphii, cez Hollywood, až po strenutie a svadbu s monackým kniežaťom Rainerom III. Grimaldi.

Monacká pošta vydala pri tejto príležitosti 4. mája 2007 známku nominálnej hodnoty 85 centov s reprodukciou fotografie Grace Kelly, ktorá je aj na plagáte, ktorým sa propaguje výstava v Grimaldi Forume v Monaku.

Grace Patricia Kelly sa narodila 12. 11. 1929, v rokoch 1947 – 1949 študovala herectvo na Americkej akadémii dramatických umení (AADA) v New Yorku a hrala v ochotníckych divadlách. V roku 1949 prenikla na Broadway, v 1951 debutovala v malej filmovej role. V nasledujúcom roku dostala prvú veľkú úlohu ako partnerka Gary Coopera vo filme Na pravé poľudnie (High Noon, 1952). Preslávila sa filmom The Country Girl (Dievča z vidieka, 1954). Hrala v ňom manželku starného herca alkoholika, ktorému pomáhala dostať sa

z duševnej krízy. Za herecký výkon v tomto filme získala Oscara.

Počas nakrúcania svojho tretieho filmu s Alfredom Hitchcockom To Catch a Thief (Chyťte zlodca, 1955) sa na francúzskej Riviére zoznámila s monackým princom Rainerom III. a po uzavretí manželstva v apríli 1956 sa stala kňažnou Graciou Patriciou Grimaldiovou a jej filmová kariéra sa skončila. V roku 1956 uviedli ešte dva filmy, v ktorých hrala: The Swan (Labuť) a High Society (Vznesená spoločnosť). Z jej krátkej, ale úspešnej kariéry pre americkú televíziu v roku 1983 A. Page nakrútil strihový film pod názvom Grace Kelly.

(pem-)

Výstava 100. výročie založenia zápalkárne v Banskej Bystrici 1907 – 2007

Slovenský filumenistický zväz usporiada v dňoch 2. – 14. júla 2007 v múzeu SNP v Banskej Bystrici výstavu zápalkových nálepiek a škatuliek. Výstava bude na prízemí vo výstavnej sieni v južnej časti múzea otvorená denne okrem pondelka od 9.00 hod. do 18.00 hod. Na záver výstavy – v sobotu 14. 7. od 9.00 do 13.00 hod. sa uskutoční spoločné 6. stretnutie SFZ/ČFS (Český filumenistický svaz) spojené s výmennou burzou zápalkových nálepiek, škatuliek, prírezov, hárčekov (bližšie na www.sfz.szm.sk).

(vg)

Poplatky z účtov a účteniek od roku 1942

Na naplnenie štátneho rozpočtu prijímajú vládne orgány rôzne opatrenia, vydávajú nariadenia, ktoré majú pomôcť naplniť štátnu pokladnicu. Podobne to bolo i v roku 1942, keď Snem Slovenskej republiky prijal 27. januára zákon č. 14/1942 o zmene a doplnení niektorých právnych predpisov o poplatkoch. Zákon nadobudol účinnosť 15. 2. 1942.

Účty

Podľa paragrafu 3 tohto zákona sa za účet považovala každá písomnosť ako zoznam, výpis z účtov, eskomptný lístok a podobne. Týmito písomnosťami obchodník alebo živnostník uplatňoval voči druhej osobe svoju pohľadávku. Na uhradenie poplatku nerozhodovalo, či bol účet vystavený rukopisom, tlačou, odtlačkom pečiatky alebo iným spôsobom. Podobne nerozhodovalo, či bol účet zahrnutý do textu listu, či bol jeho prílohou alebo dodatkom.

Účet, jeho rovnopis alebo odpis podliehali poplatku, ktorý bol odstupňovaný podľa výšky účtovanej sumy za každý hárok takto:

Účtovaná suma	Výška poplatku
do 50 Ks	0,10 Ks
200 Ks	0,20 Ks
1 000 Ks	0,50 Ks
2 000 Ks	1 Ks
5 000 Ks	2 Ks
10 000 Ks	3 Ks
20 000 Ks	4 Ks
30 000 Ks	6 Ks
50 000 Ks	8 Ks
nad 50 000 Ks	10 Ks

Za odbernú knižku, do ktorej sa zapisovalo dodanie vecí alebo výkon služieb pre zákazníka a výška sumy za ne, sa spoplatňovalo pevným poplatkom vo výške 3 Ks za rok.

Za nezaplatenie uvedených poplatkov, za nezaplatenie včas alebo nezaplatenie predpísaným spôsobom, sa mohla určiť pokuta do výšky desaťnásobku dotknutého poplatku. Táto pokuta mohla byť za určených podmienok odpustená.

RADIO • ELEKTRO
A. Blödy
 BRATISLAVA, Spítalska 43
 Cis. šekového účtu - Postschekkonto No. 8703
 TELEFON 49-92

Bratislava, 24.1.1942

Üchet-Rechnung

Na základe Vášho ct. príkazu zasielame na Váš účet a nebezpečie
 Zufolge ihres w. Auftrages senden wir Ihnen auf ihre Rechnung u. Gefahr

	Ks
1 Spektrum	15,-
1 Kocher	11,-
1 Schleif	15,-
Summe	41,-

86 X 1942

Vášmu ct. účtu dobropísané
 ihrem w. Konto gutgeschrieben

RADIO • ELEKTRO - RADIO
A. BLÖDY
 BRATISLAVA, Spítalska 43
 Telefon 49-92

Dodany lístok ostáva až do úplného vyplácania našim majetkom.

Účet za elektrotechnický tovar z 26. 10. 1942 so slovensko-nemeckým textom na sumu 41 Ks. Kolkový poplatok z účtu vo výške 10 halierov bol uhradený nalepením kolkovej známky vydania 1942. Kolkové známky sú znehodnotené odtlačkom pečiatky predajcu.

Pán Kunderik Fintak, Bratislava
 16.6.1942

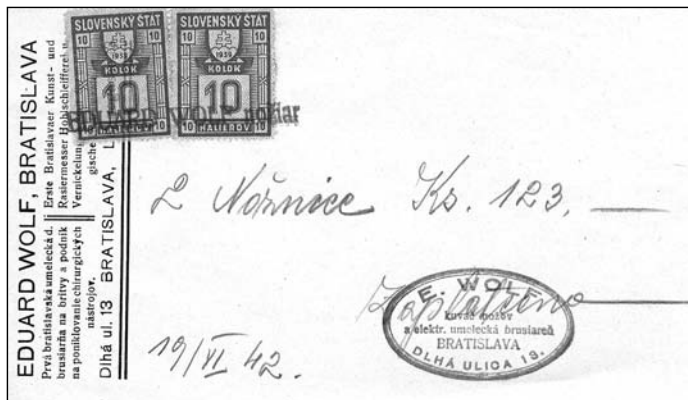
1 Kucharský p. 30,-
 1 H. 315,-

6662

SLOVENSKÝ ŠTÁT
 20 HALIEROV
 SLOVENSKÝ ŠTÁT
 20 HALIEROV

KOŠKOVÝ
 1 a VL 1942
 KASSA

Jednojazyčný účet z 16. 6. 1942 na sumu 315 Ks. Za účet bol uhradený kolkový poplatok vo výške 50 halierov, a to nalepením dvoch 20 halierových kolkových známok vydania 1939 a jednej 10 halierovej kolkovej známky vydania 1942. Kolkové známky sú znehodnotené odtlačkom pokladničnej pečiatky predávajúceho v červenej farbe.

Dvojazyčný slovensko-nemecký účet za 2 kusy nožnic z 19. 6. 1942 na sumu 123 Ks Kolkovej poplatok vo výške 20 halierov je uhradený nalepeným dvoch 10 halierových kolkových známok vydania 1939. Kolkové známky sú znehodnotené odtlakom riadkovej pečiatky predávajúceho.

Účtenky

Odo dňa určenia v Slovenskom zákonníku sa mali v ubytovacích, stravovacích a spoločenských miestnostiach, kde sa hrali spoločenské hry, vystavovať za služby by podniku kolkované účty alebo vydať účtenky.

Účtenka bolo štátom vydané tlačivo, ktorou bolo možné splniť poplatkovú povinnosť. Jej forma a obsah bola určená dodatočne. Účty a účtenky za tieto služby mali byť spoplatňované rovnakými sadzbami ako účty z písomnosti. Poplatky v kaviarňach a vechách mali byť dvojnásobné. Hodnotu poplatku si smel podnikateľ pripočítať k zákaznickej platbe.

Za každé porušenie povinnosti o poplatkoch mohli byť určené sankcie

Obsah predchádzajúceho zákona, časť o účtenkách, nahradil zákon č. 138/1943 čl. II. a vyhláška ministerstva financií č. 144/1943. Povinnosť vystaviť kolkovaný účet alebo účtenku zostala zachovaná. Účinnosť vyhlášky bola od 19. 11. 1943

Vystavená účtenka alebo účet podliehala poplatku:

Výška úhrady do	V bežných miestach	V kúpeľoch a podnikoch s hudbou
20 Ks	0,20 Ks	0,50 Ks
50 Ks	0,50 Ks	1 Ks
100 Ks	1 Ks	2 Ks
* **	*	**

* za každých ďalších i začatých 100 Ks 1 Ks

** za každých ďalších i začatých 100 Ks o 2 Sk viac

Sprensená bola charakteristika účtenky. Bolo to štátom vydané tlačivo, ktorým sa plnila poplatková povinnosť.

nosť. Malo formu obdĺžnika na výšku s rozmermi 7,5 x 15 cm. V pravom hornom rohu so štátnym znakom, nad ktorým je údaj kolkovej hodnoty číslami a písmenami. Naľavo od znaku je podpis „Účtenka“ a pod ním na základe akého zákona bola vydaná. Na dolnom okraji je sadzba poplatku z účteniek. Účtenky boli vydané v slovenskej a slovensko-nemeckej jazykovej úprave v blokoch po 100 kusoch s číslovaním od 1 do 100.

Mali štyri cenové stupne:

1. 20 halierové tlačené na bielom papieri
2. 50 halierové tlačené na žltom papieri
3. 1 Ks tlačené na ružovom papieri
4. 2 Ks tlačené na svetlozelenom papieri

KNÍHKUPECTVO – PAPIERNICTVO
v. serátor
 SKOLSKÉ A KANCELÁRSKÉ POTREBY
 BRATISLAVA, Suché mýto 19.
 TELEFON 3391 (vreda kon. -Antoria*)

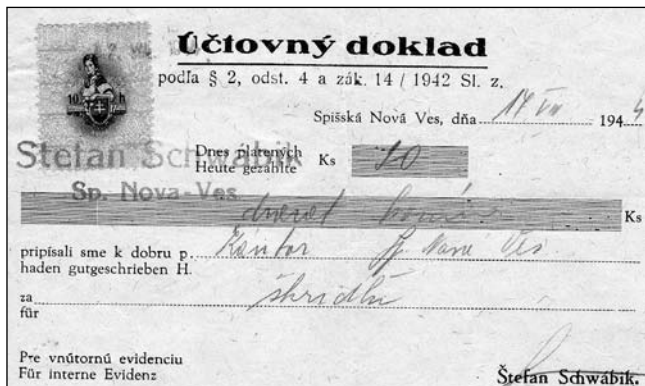
Bratislava, 3. VI. 1942.

ÚČET
 Ludent' Turzok
 Poprad

	Cena	Obnos	
		Ks	h
1 plniace pero		580	-
1 kútka 1/4 far.		123	50
10 kusov kane. potreby		370	-
		1073	50
2 carboupapier "Platiopra"		100	-
		1173	50

V. Serátor
 tent' prijat.
 VILIAM SERÁTOR
 KNÍHKUPECTVO A PAPIERNICTVO
 BRATISLAVA, SUCHÉ MÝTO 19
 TELEFON 33-91

Účet za papiernický tovar z 3. 6. 1942 na sumu 1 173,50 Ks. Úhrada kolkového poplatku vo výške 1 Ks je vykonaná nalepením kolkovej známky vydania 1939. Znehodnotenie kolkovo bolo vykonané odtlakom firemnej pečiatky predávajúceho.

Na Účtovom doklade na sumu 20 Ks zo 17. 8. 1944 so slovensko-nemeckým textom je nalepený kolok vydania 1942 s hodnotou 10 halierov, znehodnotený odtlačkom pečiatky predávajúceho.

Novovydané účtenky nahradili účtenky vydané podľa zákona č.14/1942 a ich pôvodná cena sa do spotrebovania zásob od 19. 11. 1943 upravila, nadhodnotila, takto:

a) 10 halierové (biele)	na 20 halierové
b) 20 halierové (žlté)	na 50 halierové

- c) 50 halierové (ružové) na 1-korunové
d) 1 korunové (zelené) na 2-korunové.

Predaj účteniek vykonávali daňové úrady alebo poverení predajcovia, ktorí mali oprávnenie na odpredaj kolkov. Predaj sa vykonával za hotové a evidoval sa v odborných knižkách. Spotreba účteniek sa evidovala v „Zázname o spotrebe účteniek“, ktorý používateľom zadarmo vydávala Daňová správa.

Použitie materiálov stručne opísaných v príspevku, v zbierkach fiškálnych cien by malo prispieť k ich spusteniu a rozšíreniu ich záberu.

Dušan Evinic

- Pramene: 1. Slovenský zákon č. 14/1942
2. Slovenský zákonník čiastka 41, 42 /1943
3. Zbierka autora

OKIENKO ŠPECIALISTU

Výrobné chyby známky č. 344 „Deň poštovej známky – História poštovej dopravy“

Známka č 344 „Deň poštovej známky – História poštovej dopravy“ s vyobrazením poštovej doručovateľky a piktogramov rôznych poštových dopravných prostriedkov bola vydaná 18. 12. 2004. Navrhol ju Igor Benca a päťfarebným ofsetom vytlačila francúzska tlačiareň Cartor Security Printing. Známka je vytlačená na papieri bez optických prísad, čo možno považovať za jeden z ochranných prvkov proti sfalšovaniu. Známka má aj ďalšie ochranné prvky: stochastický raster, použitie luminiscenčnej farby a mikrotlač (opakujúci sa text „SLOVENSKÁPOŠTA2004“), ktorá sa nachádza pod dolným rámečkom známky.

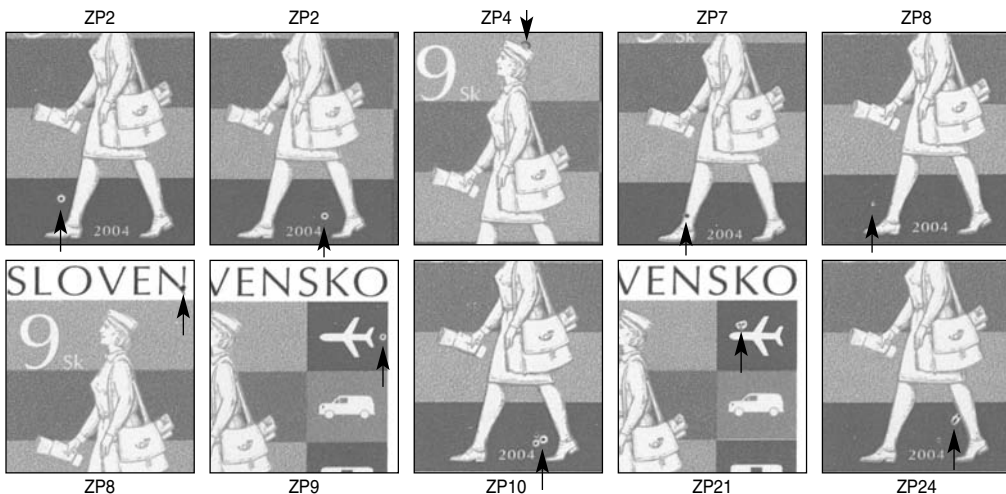
K známke, ktorú vydavateľ zaradil medzi výplatné známky, bola vydaná aj FDC, ktorú rovnako ofsetom vytlačila bratislavská tlačiareň TAB a vydaný bol aj nálepny list. Náklad známky je 5 miliónov kusov, vzhľadom na neaktuálnu nominálnu hodnotu a blížiacemu sa euru, ďalšiu dotlač nemožno predpokladať.

Známka je vytlačená v priehradkových listoch (PL) po 50 známkach, rozmer PL sú 138 x 283 mm. Tlačovú

formu (TF), teda počet a rozmiestnenie viacerých PL na tlačovom liste (TL), zatiaľ nepoznáme, pretože materiály, z ktorých by sme mohli TF určiť (filmy a tlačové dosky) v Poštovom múzeu ešte nie sú.

Známka má pravdepodobne hrebeňové zúbkovanie s vodorovným postupom, čomu nasvedčujú opakujúce sa drobné nedokonalosti perforácie, spôsobené opotrebovaním razníkov, ktoré sa opakujú v rovnakých riadkoch vo všetkých stĺpcoch PL. Orientáciu hrebeňa (zľava-doprava resp. sprava-dolava) zatiaľ nepoznáme, pomohlo by nájdenie známky s tzv. „skrátеныm“ alebo „predĺženým hrebeňom“. Rozmer zúbkovania je 13.

Z českej filatelistickej literatúry je známe, že na perforáciu podobných ofsetových známkach tlačených na hárkypapiera používajú v Poštovej tlačiarňach cenín i tlačiarňach Victoria Security Printing stolný hrebeňový perforačný stroj Wista. Perforuje sa súčasne niekoľko listov, ktoré sú vyrovnané „striasaním“ na hranu papiera. Výhodné je perforovať celý tlačový list tak, ako vyšiel z ofsetového stroja, čím sa zabezpečí ideálne krytie známkových polí, pričom vedenie papiera v perforovacom stroji stačí nastaviť iba raz. V prípade, že TL obsahuje viac PL, tak je optimálne, keď medzera (medzihárčie) medzi susednými PL zodpovedá jednej známke (prípadne násobku tejto vzdialenosti) a perforačka môže plynule prechádzať z jedného PL na druhý (tzv. „priebežný hrebeň“). V našom prípade šírka ľavého a pravého okraja PL sa rovná polovici šírky známky, čo

signalizuje, že ide o vodorovný postup zúbkovania a PL na TF sú umiestnené vedľa seba.

Na okrajoch PL sú umiestnené tlačiarenské značky. Vlavo od ZP 1 a 6 a ZP 41 a 46 je päť značiek „1A“ nad sebou v tzv. „priamych farbách“ v poradí modrá, ružová, žltá, čierna a červená (luminiscenčná). Vpravo od ZP 5 a 10 a ZP 45 a 50 je päť kruhov (tzv. „semaforov“) nad sebou v rovnakom poradí ako značky „1A“. Pod ZP 47 je logo Slovenskej pošty v čiernej farbe a pod ZP 49 je farebné logo tlačiarne.

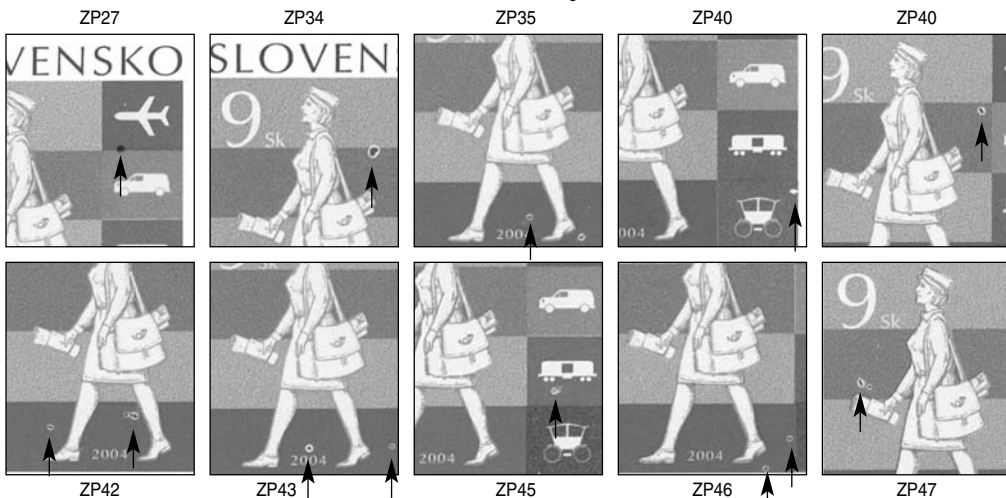
Známa našla svoje uplatnenie hlavne v nasledujúcom roku 2005, keď bolo poštovné za list alebo lístok do 20 g zvýšené na 9 Sk. Náklad známky 5 miliónov kusov patril k dovtedy najvyšším nákladom ofsetovej známky (rovnaký náklad mala aj výplatná známka č. 317 „Liptovský Mikuláš“, tlačená vo Walsall Security Printers). Je možné, dokonca je to veľmi pravdepodobné, že práve vysokým nákladom sa môže zdôvodniť prekvapujúco

veľký počet rôznych výrobných chýb (VCH). Týchto chýb, prejavujúc sa najmä ako rôzne škrvy alebo krúžky, sme dosiaľ narátali viac ako 120. Najčastejšie sa vyskytujú na známkach z horných a dolných riadkov PL.

V niektorých prípadoch možno sledovať vývoj VCH (zmenu polohy alebo tvaru chyby). Dôvodom vzniku týchto chýb sú cudzie telieska (nečistoty), ktoré sa dostali na tlačovú dosku príslušnej farby. Chyba sa mohla prejavovať v menšej časti nákladu a kým zanikla, mohla meniť svoj tvar i polohu. Je tiež možné, že niektoré z týchto chýb sú doskové chyby, teda také, ktoré vznikli na filme alebo tlačovej doske pre niektorú farbu, to sa však bude môcť posúdiť až po prehliadke týchto muzeálnych artefaktov, keď ich tlačiarne pošle do Poštového múzea v Banskej Bystrici.

Miroslav Gerec

Literatúra: Vladimír Malovik: Česká známky z Victoria Security Printing, a. s., Filatelie 1999/6/2

Operence – spoločníci človeka

VODNÁR OBYČAJNÝ

Vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus* L. čeľaď *Cinclidae*) je vták, ktorý je na chrbtovej strane tmavohnedý, hrdlo a prsia má biele, bruško hrdzavé až tmavohnedé. Krátky chvost, krídla a zobák sú tiež tmavohnedé. Oči má gaštanové a nohy svetlohnedé. Dosahuje dĺžku 18 cm. Žije v blízkosti potokov s čistou vodou, v hornatých krajoch Európy, Ázie a v Severnej Ameriky. Keď v zime mrzne, odlieta k vodopádom a prudko tečúcim vodám. Obvykle sa zdržiava pri vodách s kamenným dnom a pri brehoch, ktoré sú porastené stromami.

Vodnár hľadá na dne vôd rozličný hmyz – larvy, rybie ikry, drobné kôrovce a mäkkýše. Kráča si po dne, niekedy úplne ponorený a pod hladinou sa drží veľmi dobre vďaka polohe krídel, pridržaním sa nožičkami kameňov. Vzhľadom na jeho potravné nároky, vodnára sú veľmi citlivými indikátormi znečistenia riek. Prírodovedcom pomerne presne indikujú celkovú čistotu vodných tokov.

Hniezdo si vodnár stavia nad vodou v neakej dutine pod mostom, pri malých vodopádoch, na brehoch pod koreňmi stromov, pri starých mlynoch a podobne. Stavia ho z machu a listia, prípadne korieňov. Vnútro hniezda vystiela suchým listím. Hniezdi dvakrát do roka. Samička vodnára znáša štyri až šesť lesklých bielych vajíčok. Sedí na nich veľmi vytrvalo a nedá sa vyplašiť. Inkubačný čas je 15 – 17 dní. Spev vodnára je rozmanitý. Spieva veľmi často a pri každej príležitosti, napríklad pri hľadaní potravy, pri odpočinku, a to vo dne i v noci. Niekedy sa ozýva ticho, inokedy hlasnejšie.

Komíny fabrik a elektrární sú čoraz vyššie a úmer-

ne tomu sa čoraz ďalej šíri oxid siričitý, oxidy dusíka a iné emisie, ktoré z o s t á v a j ú v ovzduší dlhšie. Potom padajú na zem ako súčasť kyslého dažďa, zamorujú krajinu a nakoniec sa dostanú do vodných tokov a nádrží. Znečistenie najprv postihne

riasy a potom tých, ktorí sa nimi živia a po čase zahubí všetkých svojich obyvateľov vrátane rýb. Vodnára sú súčasťou tohto potravinového reťazca. Tam, kde nie je podložie v potokoch aj z vápenca, ale tvrdé, len kamenné, nemá čo neutralizovať rastúce okysľovanie. Dochádza tak rýchlejšie k znehodnocovaniu vody a poklesu pH pod hodnotu 6,5. Čistá voda má hodnotu pH 7. Zistilo sa, že vodnára, ktoré hniezdia pozdĺž znečistených riek znášajú menej vajec a sú menšie. Obdobie hniezdenia sa viac oneskoruje, než je pri vodnároch obvyklé. Rodičia krmia mladé vodnára menej často, a tak je menšia nádej na ich prežitie. Pri znečistených tokoch vodnára hniezdia iba raz do roka.

Vodnára sa podarilo nafilmovať ako plávajú pod vodou pomocou krídel, pričom nohy majú zložené pod telom na získanie lepšieho hydrodynamického tvaru. Najčastejší spôsob ich lovu je, že vbehnú pod vodu, postavia sa s pootvorenými krídlami proti prúdu a zmochujú sa koristi.

Jozef Solava

Slováci v protichemickej jednotke v koalíčnej operácii Iracká sloboda v Kuvajte a Iraku v roku 2003

Vyslanie roty chemickej, radiačnej a biologickej ochrany v počte 75 vojakov z práporu okamžitej reakcie z Martina do koalíčnej operácie Iracká sloboda v Kuvajte a Iraku schválila NR SR 6. 2. 2003. Prílet roty a techniky na medzinárodné letisko v Kuvajt City sa uskutočnil v šiestich skupinách od 26. 2. 2003 do 2. 3. 2003. Po prilete sa zabezpečovalo ubytovanie príslušníkov roty, výdaj identifikačných kariet, ako aj rokovanie s predstaviteľom civilnej ochrany Kuvajtu a ukážky techniky a materiálu pre zástupcov štátu Katar. Veliteľ CJTF-CM plk. Kiser prijal veliteľa 1. čs. práporu chemickej, radiačnej a biologickej ochrany (prchobo) plk. Lupuljeva (AČR) a jeho zástupcu pplk. Svätíka (ASR). Nasledovalo plnohodnotné začlenenie slovenského kontingentu do štruktúr 1. čs. páporu rchbo a jeho slávnostný nástup 4. 3. 2003, ako aj vztýčenie štátnej vlajky SR pred budovou č. 20 v Camp Doha.

Za činnosť slovenskej jednotky zodpovedali pplk. Ladislav Svätík, veliteľ slov. kontingentu, kpt. Eduard Haríň, kpt. Igor Králik, kpt. Oliver Toderiška, rtn. Lubomír Žila a nrtm. René Petráš.

Príslušníci 1. čs. prchobo vykonávali odbornú prípravu, maskovanie techniky, zladenie rádiových sietí, moni-

rovanie radiačnej a chemickej situácie, rekognoskácie priestorov na zmenu obrany a ochrany priestoru a zabezpečili prípravu na presun do nového priestoru – Medzinárodné výstavisko Kuvajt. Ďalej vykonávali chemický a radiačný prieskum a pozorovanie, výcvik s prístrojom na diaľkovú detekciu chemických látok TCHL a s prístrojom na orientáciu v púšti podľa GPS; zúčastnili sa tiež na spoločnom cvičení FTX-3 koalíčných vojsk s CO Kuvajtu. Príslušníci absolvovali aj druhé očkovanie proti antraxu.

V naplní činnosti jednotky bol aj nácvik na varovné signály, previerky spojenia, nácvik činnosti pri vyhlásení vzdušného poplachu SCUD ALARM 9999, chemického poplachu, raketového (vzdušného) poplachu, zabezpe-

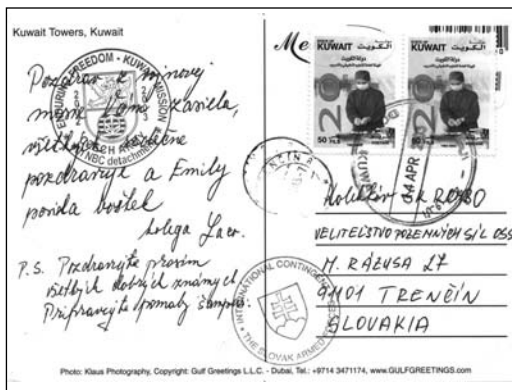
čenie ochranných bariér pre 7. polnú nemocnicu AČR v Basre a príprava a presun do Camp Doha.

Dňa 9. 3. 2003 hlavné sily práporu dosiahli plnú bojovú pohotovosť v novom priestore rozmiestnenia. Od 24. 4. 2003 jednotka poskytovala humanitnú pomoc škole v meste Al Zubayra a dovozom vody do Basry vykonávala dezinfekciu priestorov rozmiestnenia 7. polnej nemocnice AČR.

Po 1. máji 2003, keď prezident USA G. Bush vyhlásil skončenie vojny, operácia Iracká sloboda prešla do IV. fázy, pričom 1. čs. prápor rchbo naďalej zabezpečoval humanitnú pomoc pre Basru, Al Zubayru, ako aj vodu pre Camp Doha.

Odosielanie listových zásielok z tejto operácie vykonávali príslušníci čs. práporu rchbo prostredníctvom americkej polnej pošty ARMY POST OFFICE APO AE 09889 alebo ARMY POST OFFICE UNIT 3 APO AE 09889.

Tiež prostredníctvom civilnej pošty v Doha. Listové zásielky neboli oslobodené od poštovného, ale museli mať frankatúru USA alebo Kuvajtu. Jednotka používala na listové zásielky pečiatky vo farbe červenej a čiernej s textom INTERNATIONAL C O N T I N G E N T

SLOVAK ARMED FORCED a štátnym znakom SR. Druhá pečiatka mala text OPERATION ENDURING FREEDOM KUWAIT 2003 1st CZECH-SLOVAK NBC BATTALION a znaky chemického vojska.

Príslušníci AČR používali pečiatku čiernej farby s textom ENDURING FREEDOM – KUWAIT MISSION CZECH ARMY 2002-2003 4th NBC detachment, so znakom leva a chemického vojska.

Odchod z Kuvajtu a Iraku pripravil GŠ OS SR v spolupráci s veliteľstvom NATO v Tampa na Floride (USA).

Jozef Korený

Pramene: 1. Denník rchbo, 2. CD – 1. čs. prápor rchbo Enduring Freedom, MO ČR, GŠ AČR 2003.

Známka a známková grafika (12)

Ak československý vydavateľ na prelome 50. – 60. rokov ojedinele zainteresoval slovenských tvorcov do známkovej tvorby, najmä v záujme precitenejšieho a vernejšieho spracovania námetov zo slovenského prostredia, toto ich pôsobenie treba vidieť ako začiatok kontinuálneho a už neprerušeneho prúdu, ktorý je na konci osemdesiatych rokov považovaný za integrálnu súčasť československej známkovej produkcie, a ktorý je vnímaný ako prínos a obohatenie, najmä pre výsledky tvorby niektorých osobností známkovej grafiky. Známý je ako nie veľmi početný, ale kvalitatívne pozoruhodný prejav.

Hlavným predstaviteľom tohto prúdu je nepochybne

Jozef Baláž, ktorý v najširšej miere vnikol do tajov tejto disciplíny, osvojil si jej zákonitosti a pomerne skoro vytvo-

ril svoj vlastný výrazový prejav v tejto oblasti. Aj v kontexte československej tvorby zaujala jeho dynamická pevná líniová kresba, ktorá je nosná nielen

v kompozícii, ale aj vo výraze. Jednoznačne profiluje známkovú grafiku ako súčasť moderného výtvarného prejavu v kontraste s klasicizujúcimi popisnými či dekorativizujúcimi tendenciami. Príklon k vyjadrovacím prostriedkom ilustračnej knižnej grafiky vo výbere motívu a v expresívnom výraze blížiaceho sa k voľnej tvorbe je strhávajúci a prítiažlivý aj pre ďalších tvorcov.

Pozoruhodne vystúpil v známkovej tvorbe Vincent

Hložník, ktorý v známkových realizáciách zúžitkúva svoje skúsenosti z oblasti voľnej grafiky. Najmä vo viacmotívovej kompozícii, v práci s viacerými plánni, v štýlistickej skratke využívajúc

tvorovú bohatosť a kresliarske zručnosti, začlenením alegórie a personifikácie, pri dôslednom rešpektovaní zásad rýchlej rozpoznateľnosti znakov, ale aj špecifiky svojším zvládnutím nápisov, je inšpirujúcim príkladom tvorivého a vyváženého spájania výrazových prostriedkov voľnej tvorby

s prvkami podmieňujúcimi známkovú grafiku.

Početnejšie realizácie zo slovenských autorov v typoch blízkych plagátovej propagačnej tvorbe, s dôrazom na vyváženosť kompozície a elegantne štylizovaným figurálnym motívom, sú predstavené v prácach Ivana Schurmannu.

Z významných vystúpení slo-

venských grafikov nemožno nespomenúť aj v známkovej tvorbe osobitého a mimoriadne kreatívneho autora Albína Brunovského. Podobne nepočtetné, ale výrazovo

osobité je vystúpenie Dušana Kállaya, Igora Rumanského a Kamily Štanclovej. Známkové

grafiky ďalších slovenských výtvarníkov svojím skôr ojedinelým ako viacnásobným počtom realizácií, práve ako dôsledok tohto stavu, sa významnejšie neprejavili v kontexte československej známkovej tvorby.

V polovici osemdesiatych rokov došlo k významnému vstupu slovenského grafika Martina Činorského do známkovej tvorby. A tak sa stáva rok 1986, keď bola

v y d a n á
známka k X.
majstrov-
stvám sveta
vo voleybale
žien, pre
ktorú Činov-
ský vytvoril
rytinu, jed-
ným z najvý-
znamnejších
medzníkov vo
vývoji našej
známkovej tvorby.

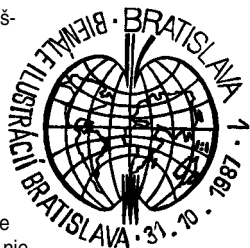
Činovský, školený výtvarník a grafik sa predstavil ako rytec, ako prvý slovenský tvorca oceľorytiny, dotvára tak prvýkrát v histórii známkovej tvorby na Slovensku jej obraz ako plnoplastický. Od tohto času je aj na národnom základe vytvorený predpoklad na vytváranie známkových grafičiek dôsledne v spolupráci oboch tvoriacich autorských prístupov, tak ideovo-konceptného, ako aj rytecko-realizačného.

V čase, keď Martin Činovský vytváral svoju prvú rytinu poštovej známky, začali sa na poštách častejšie objavovať príležitostné poštové pečiatky, ktoré ako jedny z prvých pečiatok tohto druhu boli vydané na Slovensku, a ktoré ich autor Fero Horniak vytvoril ako výtvarné objekty. Hoci išlo o navzájom nezávislé a len zhodou okolností súbežné aktivity, filatelistická verejnosť s veľkým nadšením zaznamenala tieto vystúpenia slovenských

s k ý c h

umelcov v známkovej a poštovej grafike. V povedomí filatelistov je rok 1986 rokom priam pamätným. Vo výtvarnom dianí na Slovensku toto vystúpenie nezaznamenalo toľkú pozornosť, napriek tomu predstavuje významný medzník, a to nie-

len pre znám-

kovú tvorbu, ale celkove pre grafiku na Slovensku v jej orientácii na klasické rytecké techniky.

V tomto smere bolo Činovského chápanie ryteckého spoločného s generáciou grafičiek, odchovancov Hložníkovo - Brunovského grafickej špeci-

álky na bratislavskej Vysokej škole výtvarných umení, ktorí v tomto období vstupovali na výtvarnú scénu ako umelecká generácia zakladajúca svoju tvorbu popri imaginácii na dokonalom zvládnutí klasických grafických techník. Z tohto hľadiska bola situácia vo výtvarnom dianí pre disciplínu rytecká až nezvyčajne priaznivá.

Známkový oceľoryt v podaní Martina Činovského sa javí ako ideálne uplatnenie klasickej ryteckej techniky, charakterizovanej dômyselnou a účelne organizovaným systémom línií, prestávajúce do uvoľnenejšej polohy súčasného ponímania známkovej ryty. Na týchto základoch vznikol rad

známkových grafičiek Martina Činovského najskôr československej produkcie a po roku 1993 tento prúd vyústil vo formovaní charakteristickej podoby slovenskej známkovej tvorby. Z československej produkcie si pripomeňme z autorovej tvorby pôsobivé známky reprodukujúce v emisnom rade Umenie dielo Martina Benku a Antona Jasuscha, a tiež portrét M. R. Štefánika ako transkripciu olejomalby prof. Mudrocha, ďalej jednofarebnú portrétnu známku Andreja Hlinku vytvorenú v spolupráci s J. Balážom a taktiež známky, ktoré vznikli v spolupráci s prof. Albinom Brunovským - portréty emisie Osobnosti, a najmä ocenenú emisiu 125. výročie Maticy slovenskej.

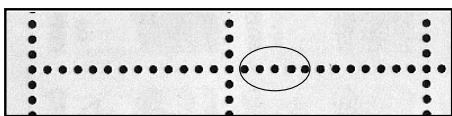
Hoci sa slovenská časť v rámci známkovej tvorby bývalej československej produkcie javí ako málo početne zastúpená, nemožno v niektorých jednotlivostiach jej úroveň poprieť. Tvoriť aj naďalej jej neoddeliteľnú integrálnu súčasť a vytvárať spolu s vkladom českých autorov, výtvarníkov a rytcov základ, na ktorom sa môže známková tvorba Slovenskej republiky už podľa vnútorne špecifikovaných súvislostí ďalej vyvíjať.

Antónia Paulinyová

O perforácii slovenských známok

Pretože na niektorých slovenských známkach, tlačných v Poštovní tiskárni cenin Praha, a. s., sa vyskytli odchýlky, ktoré zaujali špecializovaných zberateľov, pričom v týchto súvislostiach možno nájsť isté paralely so známami Českej republiky, pokúsím sa bližšie vysvetliť niektoré skutočnosti.

Problematickou blokového perforátora „Dvadsaťblok“ som sa zaoberal v Zpravodaji Spoločnosti sběratelů čs. známek SČF č. 2/2006, str. 47 – 49, kde som dokumentoval i na niektorých slovenských známkach, že okrem normálnej perforácie sa vyskytuje variant s vychýleným PO, a to 5. PO zľava medzi ZP 14 a 18 základnej zostavy pre 20 ZP (pozri obr.) V tom čase som pre názornú ukážku z hľadiska vkladania papiera do perforačného stroja Bickel, na rovnakom mieste blokového perforátora, publikoval varianty s vychýleným PO

slovenských známok č. 80 – 50. výročie založenia OSN (výchyľka medzi ZP 2 a 4), č. 177 – 178 Európa: Tatranský národný park (rovnaká výchyľka medzi ZP 2 a 4) a tiež č. 199 – 200 Krásky našej vlasti 2000 (výchyľka medzi ZP 7 a 8).

Je známe, že perforátory sa v priebehu tlače musia čistiť, pretože stroje Bickel nemajú odsávacie zariadenie krúžkov, ktoré vznikajú ako odpad po vyrazení otvorov. Občas sa musia tiež vybrať, aby sa razníky prebrúšili. V prípadoch, keď sú perforátory osadené razníkmi symetricky, môže sa stať, že ich obsluha po vyčistení vloží do stroja v obrátenej polohe, a vtedy evidujeme perforačnú odchýľku v obrátenej polohe (česká známka Pofis č. 225 – 125. výročí SPU).

V prípadoch, keď je perforátor osadený nepravidelne

ky, pretože tlačiareň väčšinou perforuje dvoma rovnako osadenými perforátormi na dvoch strojoch Bickel súběžne. To platí aj pre výrobu slovenských známok, kde bola použitá rovnaká tlačová technika a teda i perforácia.

K času písania tohto príspevku môžem potvrdiť dva perforačné varianty – bez odchýľky a s odchýľkou na ďalších slovenských emisiách. Ide o č. 231 – 232 Krásky našej vlasti 2001 (odchýľka medzi ZP 5 a 7); hářček č. H 246 – Alexander Dubček, o ktorom sa prvýkrát v literatúre zmienil pán Jozef Salát zo Žiliny v Zberateľovi č. 1/2005; č. 263 – Európa: Cirkus (odchýľka medzi ZP 7 a 8); č. 304 – 305 Krásky našej vlasti 2003 (odchýľka medzi ZP 5 a 7) a č. 362 Technické pamiatky 2005 (odchýľka medzi ZP 5 a 7). Druhú hodnotu tejto emisie mám len variant perforácie bez odchýľky, domnievam sa ale, že výskyt variantu s odchýľkou je viac ako pravdepodobný. Uvedené varianty môžem tiež doložiť obrázkami.

Rovnakou tlačovou technikou, a teda i perforáciou boli vyrobené aj ďalšie slovenské emisie, ktorých vlastním len varianty bez perforačnej odchýľky. Týmto teda vyzývam čitateľov – zberateľov slovenských známok, aby varianty s odchýľkou preverili a nahlásili. Ide o známky č.: 65; 89; 118; 148; 149; H 157-159; 234; H 236-239; H 267-269; H 270; 277; 278; 279; H 289-290; 295 a 363, ale tiež nové

(emisie ochrana prírody – motýle, rybičky, papagáje, fauna a flóra Krkonôš) možno odchýľku nájsť len na jednom mieste TL alebo mať variant bez perforačnej odchýl-

známky PL 381-382. Pri všetkých existuje teoretická možnosť použitia oboch variantov perforátorov.

Pri perforácii ešte ostanem, tento raz pri perforátore,

ktorý je v PTC pomenovaný „Pražský hrad“ (podľa prvej emisii, ktorou boli v roku 1983 perforované známky Pofis č. 2598 – 2599). V tom čase sa rozhodlo zmeniť pôvodnú TF z klasického usporiadania emisie Umenie 4 + 2K (4 + 1K) na novú TF so 6 ZP s potlačenou časťou medzi dvoma trojicami známk. Dôvodom bolo zmeniť formát známk tlačných technikou OTp na ich jednoduchšie umiestnenie na obálky. Zakúpené perforátory mali rozmer RZ 11³/₄ a medzi oboma perforáciami je vzdialenosť 47,5 mm. Takto boli perforované známky emisii Pražský hrad, 40. výročie založenia OSN, 60. rokov FIP, Interkozmos 1987, Bratislavské historické motívy od roku 1987, hárček k 200. výročiu dobytia Bastily, Pražské a bratislavské motívy 1991 a ako posledný v ére ČSFR hárček 400. výročie narodenia J. A. Komenského.

Zo slovenských známk sa tento perforátor použil hneď pri výrobe prvej známky v roku 1993 – Slovenský štátny znak. V ČR sme si na tento formát museli počkať až do roku 1997 – Praha Rudolfa II., v roku 1998 nasledovala emisia Praha Karla IV. Potom sa jeden z perforátorov poškodil a PTC nechala vyrobiť nový. Výrobca síce dodal tlačiarňu perforátor so 6 ZP, ale s rozmerom 11³/₄ : 11¹/₂ a so vzdialenosťou medzi známkami 46 mm.

Spočiatku sme tejto skutočnosti nevenovali zvláštnu pozornosť, i keď ďalšia emisia v roku 2001 – 1000 rokov architektúry na území ČR bola perforovaná už týmto novým perforátorom. Vzrušenie nastalo až v roku 2003, keď sme na hárčeku 10. výročie ČR zaznamenali obe varianty perforácie. Od tohto času venujeme perforácii

ku neuvedomili ani slovenskí zberatelia a v katalógoch sa uvádzal rozmer pôvodného perforátora. Aj v roku 2003 pre emisiu 10. výročie Slovenskej republiky sa použil nový perforátor. Potom sa začali slovenské známky tlačiť inak, preto sme ich z hľadiska perforácie prestali porovnávať.

Ďalší zlom nastal v roku 2005 pri emisii Ochrana prírody – Kone. Znamky predávané v ČR vykazovali rozmer nového perforátora, neskôr som bol upozornený slovenskými kolegami, že oni zase evidujú rozmer pôvodného perforátora. Pri pozornom štúdiu sa zistilo, že táto emisia bola perforovaná oboma perforátormi. V akom pomere, sa nedá teraz stanoviť. Na priložených obrázkoch sú viditeľné zreteľné rozdiely.

Pravé okraje perforácie známk 31 Sk sú na rovnakej pozícii voči obrazu známky, ľavá perforácia je posunutá o 1,5 mm vľavo (obr. vľavo). Vytrhnuté známky z hárčeka s perforáciou RZ 11¹/₂ : 11³/₄ sú teda o kúsok širšie. Na známkach hodnoty 29 Sk nie sú rozdiely také viditeľné vďaka menšej vzdialenosti medzi známkami. Teda aj v súvislosti so slovenskými známkami vznikla situácia, keď jedna emisia bola perforovaná dvoma rozdielnymi blokovými perforátormi. Tento hárček je spojený s ďalšou zaujímavosťou. Bol totiž vytlačený na papieri dodanom zo Švédska, aby PTC opäť porovnávala iné vlastnosti papierov pre kombinovanú techniku OF+OTp. Je to ojedinelosť a zrejme sa nebude opakovať. Žiadne známky ČR tlačené technikou OF+OTp na takomto papieri vytlačené nie sú.

väčšiu pozornosť, okrem iného aj z dôvodu vychýlených PO. Pôvodný perforátor sa naposledy v ČR použil pri výrobe emisie Dediční kráľovia z rodu Přemyslovcov v roku 2006. Nedávno vyšiel hárček Svetový grafík Václav Hollar.

Slovenských známk, ktoré boli perforované týmto formátom, je viac. V roku 1993 okrem prvej známky sa týmto perforátorom perforoval ešte hárček Mohyla Bradlo, v roku 1995 hárček Ludovít Štúr, potom hárček Rok za odstránenie biedy v roku 1996.

Zlom nastal pri emisii Ochrana prírody 2000, ktorá bola perforovaná už novým perforátorom, čo si spočiat-

Doteraz poslednými emisiami perforovanými pôvodným perforátorom sú Geologické lokality Sandberg a Šomoška a Ochrana prírody 2007 – slovenské plemena psov.

P. S.: Pre Zpravodaj Spoločnosti sběratelů čs. známek SČF hľadáme dopisovateľov zo Slovenska, ktorí by informovali o zaujímavostiach na slovenských známkach, o známkovej tvorbe a o všetkom, čo so slovenskými známkami súvisí. Víťaná je spolupráca prostredníctvom elektronickej pošty. Ponúkame recipročnú službu.

Josef Franc

Bratislavské zberateľské dni

V dňoch 8. až 9. júna 2007 sa v priestoroch areálu Incheba Expo Bratislava uskutočnil už IV. ročník medzinárodného zberateľského veľtrhu **Bratislavské Zberateľské Dni**. V hale A0 na výstavnej ploche viac ako 1100 m² boli prezentované tradičné zberateľské odbory ako filatelia, filokartia, numizmatika, minerály, drobné starožitnosti, ale i ostatné zberateľské odvetvia. V tomto roku sa na veľtrhu zúčastnilo 155 vystavovateľov z 13 krajín, a to zo Srbska, Českej republiky, Maďarska, Nemecka, Rakúska, Poľska, Slovinska, Švajčiarska, Ukrajiny, Veľkej Británie, Chorvátska, Bulharska a Slovenska.

Pre návštevníkov bol počas veľtrhu pripravený hodnotný sprievodný program, počas ktorého bola tiež vyhodnotená anketa o najkrajšiu poštovú známku a pečiatku roka 2006. Uskutočnila sa tiež aukcia numizmatického materiálu – mincí, papierových platiidiel, medailí a vyznamenaní. Slovenská pošta, tak ako aj

v predchádzajúcom ročníku, mala pre verejnosť pripravenú ponuku v podobe personalizovanej známky. Odbornú garanciu prevzali spoločnosti Slovenská pošta, a. s., Mincovňa Kremnica, Zväz slovenských filatelistov, Slovenská numizmatická spoločnosť a Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej filatelie. Alexander Rozin, generálny riaditeľ spoločnosti Incheba na záver výstavy povedal: „Zberateľstvo je už dnes vzácnosťou a o to viac som rád, že sa práve v areáli Incheba Expo Bratislava udržiava tradícia a vznikajú stále nové partnerstvá medzi zberateľmi. Medzinárodný zberateľský veľtrh je jednou z mála príležitostí odprezentovať všetko nové i vzácne zároveň, a pritiahnúť aj pozornosť mladej generácie.“

V budúcom roku sa v poradí **5. jubilejný ročník Medzinárodného zberateľského veľtrhu** uskutoční v termíne **6. - 7. júna 2008**, na ktorý sa mnohí zberatelia tešia už dnes.

-mk-

Jubilejný veletrh Sběratel v Praze

V termínu od 14. do 16. 9. 2007 se bude na pražském Výstavišti v Holešovicích konat jubilejný desátý ročník mezinárodního veletrhu Sběratel, který se věnuje především filatelii, pohlednicím, numismaticce, ale také minerálům, drahým kamenům, kartám i ostatnímu sběratelství. Letos se představí přes 200 vystavovatelů z 35 zemí.

Nejvíce je na veletrhu zastoupena filatelie. Kromě všech významných českých obchodníků a sběratelů se představí také firmy z Německa, Švýcarska, Rakouska, Argentiny, Slovenska, Velké Británie a dalších zemí. Na veletrh vedle České pošty přicestují také poštovní správy z Austrálie, Běloruska, Irsku, Kypru, Německa, KLDK, Slovenska, Švýcarska a poštovní správa Organizace spojených národů.

Obor numizmatika také nabízí celou paletu mincí od antického Řecka až po současné ražby z čistého zlata. Sbíráni mincí a bankovek zaznamenává už několik let velký rozvoj. Nermalou zásluhu na tom má postupné zavádění eura v členských zemích EU. Sběratelé nejen doplňují nové ročníky ražeb mincí „starých“ zemí v Evropské unie, ale s velkým zájmem očekávají nové mince (letos Slovinsko, v roce 2009 Slovensko a za pět let Česko).

Na vzestupu je rovněž sběratelství starých pohlednic, především těch do roku 1945. Jejich ceny se za

posledních pár let zněkolikanásobily a vytvořit v současné době sbírku např. své rodné obce je docela náročné. Zde platí určitá nostalgie ke starým časům, ale také zvědavost, jak vypadala moje ulice před mnoha lety.

Velký nárůst počtu vystavovatelů lze pozorovat v posledních letech v oboru minerálů a drahých kamenů. Na veletrhu budou zastoupeny tyto divy přírody snad ze všech známých světových nalezišť.

Tradičně na veletrh patří obor telefonních karet. V současnosti se celosvětově sbírají nejen klasické čipové karty do telefonních automatů, ale také tzv. prepaid karty, dobíjecí kupony do mobilů a další karty v širokém slova smyslu.

Klub sběratelů kuriozit tradičně na veletrhu reprezentuje tzv. ostatní sběratelství. Sbíráni ubrousků, kapesních kalendářků, sýrových nebo pivních nálepek, figurek, ale také automobilů – veteránů či jejich modelů, také přináší radost a leckdy sběratel tak zachraňuje svědky zašlých časů pro budoucí generace.

Ve všech sběratelských oborech bude návštěvníkům k dispozici bezplatná poradenská služba.

Na veletrh Sběratel mají již tradičně ženy a mládež do 18 let vstup zdarma. Více informací o veletrhu je na www.sberatel.info.

(-jj-)

Predstavujeme ďalšie zberateľské odbory (6)

Syrové etikety

Tento zberateľský odbor je najviac rozvinutý vo Francúzsku, kde sa mu venuje zhruba tisícka zberateľov. Majú vlastnú organizáciu Club Tyrosemiophile de France a v priebehu roka rad stretnutí a výstav. Väčšina členov klubu sa zaujíma len o francúzske etikety, najmä historické.

Zberatelia syrových etiket sú známi i v ďalších krajinách - Poľsku, Veľkej Británii, Švajčiarsku, Holandsku a Španielsku. Česká republika je po Francúzsku na druhom mieste čo do počtu zberateľov (asi stovka aktívnych) i čo do kvality. Kvalita sa dá ťažko merať, ale existujú rebríčky veľkosti zberateľov, podľa ktorých má najväčšiu zbierku Hainz Boltschauser zo Švajčiarska, nasleduje český zberateľ Ladislav Kikler a potom španielka Montserrat Noya. Veľkosť týchto zbierok sa pohybuje okolo 170 000 kusov.

EIDAM – známy syr s nesprávnym názvom?

V priebehu odborného hodnotenia eidamských syrov predávaných na našom trhu došlo medzi posudzovateľmi k diskusií o správnom názve syra. Tento syr získal svoj názov od prístavného mestečka Edam am IJsselmeer v severnom Holandsku, kde sa vyrábala už v 14. storočí.

Výroba bola rozvinutá najmä v provincii Nord Holland (25 km severne od Amsterdamu), ale neskôr sa rozšírila po celom Holandsku a Edam (alebo Edammer kaas = Edamský syr) sa stal okrem Goudy druhým pôvodným holandským syrom.

V meste Edam sa už od roku 1570 až podnes usporadúvajú tradičné týždenné syrové trhy, i keď je pravdou, že dnes sú už skôr atrakciou pre turistov z celého sveta.

V Holandsku sa Edam vyrába v niekoľkých tvarových variantoch: Baby Edam - guľa s hmotnosťou 0,8 - 1,2 kg; Edam - guľa s hmotnosťou 1,7 - 2,5 kg; Commisiekas - Komisný syr - (dvojitý edam) - guľa s hmotnosťou 3 - 4,5 kg.

Mnoho špičkových zberateľov považuje zbierku za štúdiálny materiál, ktorý využíva na publikovanie článkov o histórii a zaujímavostiach o syrárstve vo svete. Vedľa klasických zemí, ktoré sú v zbierkach najviac zastúpené (Francúzsko, Švajčiarsko, Nemecko) sa objavujú aj unikátne etikety zo Srí Lanky, Nigérie, Saudskej Arábie, Mauretánie, Fidži, ale aj napríklad z Novej Kaledónie. Veľmi rýchlo pribúdajú etikety z Číny. Zbierky syrových etiket sú pestré, obsahujú veľa zaujímavostí a informácií.

Okrem etiket obsahujú tiež reklamné materiály, účtenky, pohľadnice mliekárni a ďalšie dokumenty súvisiace s mliekárenstvom. Klub zberateľov kuriozít vydal pre tento odbor niekoľko publikácií, na sklade je ešte príručka pre etikety Severnej a Latinskej Ameriky.

Jaromír Lebl, ved. sekcie s.e.

Edam obsahuje minimálne 40 % tuku v sušine, cesto je zlatožlté s malým počtom menších očiek. Tradičný syr má hore okrúhly tvar a dole je málo sploštený. Vybrané syry dozrievajú až tri roky, čím sa dosiahla extrémne tvrdá konzistencia a syr bolo možné exportovať do vzdialených a alebo teplých zemí.

Tvrdosť syra sa údajne využila v roku 1841 v jednej z juhoamerických vojen, keď urugujská flotila vystrelovala z dela Edamské gule na argentínskych protivníkov. V roku 1849 Holandsko prvýkrát v histórii vyviezlo viac ako milión libier syra Edam. Z tohto roku pochádza tiež tržnica v Edamu na námestí Jana Niewena, kde sa dodnes s týmto syrom obchoduje.

Na obr. vľavo hore muži v historických uniformách a s klobúčikom zafarbeným podľa príslušnosti k obchodnej firme na špeciálnych nosidlách prenášajú až 80 guľ

syra, teda spolu okolo 200 kg. S edamskými sýry se podobne obchoduje aj na známom syrárskom trhu v Alkmaaru.

Syry pre tuzemský trh sú zfarbené na žltú, na export sú pokryté červeným parafínom. Výnimočne sa v zahraničí môžeme stretnúť so syrom, ktorý má čierny povrch. Takto zabalený syr dozrieva minimálne 17 týždňov a popri Holandsku je obľúbený hlavne v krajinách s teplým podnebíom. „Dvojitý“ edam neskôr zdomácnel, najmä vo Francúzsku, kde sa jeho cesto farbí karoténom a syr sa tu predáva pod názvom „Mimmolette“. Domáca výroba edamského syra je už minulosťou, dnes sa Edam vyrába takmer výlučne z pasteurizovaného, mierne odtučneného kravského mlieka. Edam v súčasnosti v Holandsku tvorí asi 10 % z celkového objemu výroby a po syroch Gouda a Maasdam je najrozšírenejším syrom.

Výroba Edamu neskôr prenikla aj do sveta. Nájdeme ho v sortimente nielen všetkých európskych krajín, ale syr zdomácnel tiež v Amerike, v Austrálii a na Novom Zélande, dokonca i v exotických zemiach, napr. v Južnej Afrike, kde výrobu zaviedli prisťahovalci z Holandska. Vo všetkých zemiach sa používal a po-

užíva názov EDAM alebo jeho odvodeniny – v Nemecku Edamer, ve Švédsku Edamerost, v Srbsku Edamac, v Maďarsku Edami. V Čechách a na Slovensku sa vžil názov Eidam, Eidamský syr alebo podľa obľúbeného priemyslového tvaru tiež Eidamská tehla. Ale ako to vlastne je s vývojom tohto českého a slovenského názvu?

Na území Čiech a Moravy sa Edam vyrábala asi medzi prvými druhmi syrov a jeho výrobu podľa historických prameňov začali práve syrárski majstri z Holandska. Podľa historických etikiet sa názov Edam ešte dlho neobjavil, syry sa označovali „Holandský salám“ alebo „Holandská tehla“. Prvý názov Edam sa objavil v roku

1914 v knihe prof. Laxu „Syrárstvo“, kde bola zobrazená aj forma na výrobu gule.

O syre Edam sa písalo aj v ďalšom vydaní tejto knihy v roku 1924:

G. FREUN
Vývoz rybných konserv, sýrov
Dovoz lahôdok
KARLOVY VARY
Dům „Regusa“, neprofi úředník
Telefon č. 2163
Účet pošt. sek. úřadu v Praze 157/210

KARLOVY VARY, dne 29. července 1938

Pan **Éduard Rybák, Písek**

Zaslal jsem Vám na Váš čl. rozkaz, účet a nebezpečí – dřevo

Značka a číslo	Počet	Cena	OSHOŠ	
			kg	h.
G.F.344	1	kus svýo. emantálu 11.25 kg	21.50	241 80
	2	křebice Royal Crème	27.--	54 --
	10	" Crème Zingé 1/6	5.20	52 --
	3	tyče tuzem.edamu 5.10 kg	13.50	85 85
	1	kus itel.parcusánu 4.85 kg	31.--	150 40
100	křeb. česk Societáé 1/10	1.20	120 --	
			687	05

Emantálu byl užiznut poněkud větší kus, dočfám, že to nebude vadit. Dostali jsme právě čerstvé zboží, jest to zboží lepší, bochníky jsou malé avšak vysoké.

Omyl vyražen.

celý rad výrobcov. Vzorky dodali mliečkarne Marek Troubky, Šišma, Želetava, Bystrice pod Perštýnem, Telč, Třebíč, Ostrožská Nová Ves, Kyjov, Studená, Bojkovice, Velké Meziříčí, Moravské Budějovice, Přibyslav, Dačice, Hvozď, Rouchovany, Otínove a Polná. (poradie je podľa umiestnenia v súťaži).

Dalo by sa teda usudzovať, že názov syra Edam sa z nášho mliečkárenstva nadobro vytratil. Ale túto úvahu ešte vyvrábraje etikety Mliekárske a sýrašské školy v Kroměříži,

„Červené gule syra edamského nájdeme rozšírené v lahôdkárskych obchodoch celého sveta. Syry sa najskôr nazývali severoholandské, pretože oddávna sa vyrábajú v severnom Holandsku, zasielajú sa z mesta Edamu, odkiaľ majú svoje meno“

Mliekárske listy z roku 1931 uvádzajú v cenníku Zväzu mliekárenských družstiev syr Edam v cene 18 – 20 Kč. Podľa výsledkov prehliadok masla a syrov sa Edam vyrábá v tvare gule v Želetave, v Bohuslaviciach u K., Kyjove a Žďári. Ale v rovnakom roku týždenník MLÉKO (ktorý sa od roku 1932 zlúčil s Mliekárenskými listami) v cenníkoch syrov už uvádza „salámový eidam“ a „tehlový eidam“. Vo výsledkoch XV. prehliadky syrov v Prahe sa uvádzajú výrobcovia „eidamské ihly“ Horní Heřmanice, Klášterec Dolní a Klatovy. Ale guľu Edam vyrábali Louny, Kroměříž a Želetava. Prečo sa ale slovo Edam začalo „počešťovať“ a „poslovenčovať“ na Eidam, nie je známe.

Za zmienku stojí ponuka v Mliekárenských listoch z roku 1934 „eidamu tehlového“ za 14 Kč, ale salám má prívlastok „holandský“. V roku 1938 ponúkal obchodník G. Freund tyče tuzemského edamu za 13,50 Kč, ale na etikete Karlovarskej mliečkarne sa uvádza eidam. Logo mliečkarne na etikete sa používalo v rokoch 1927 – 1939. V rovnakom roku expedovala Česká akciová mliečkáreň v Prahe tento syr tiež pod názvom eidamský syr.

Mliekárske listy v roku 1940 priniesli výsledky jesenných výstav v Brne a uviedli, že „eidamská tehla“ má už

ktoré majú českú a francúzsku verziu.

Po vojne sa objavuje už len názov EIDAM a asi už nezistíme prečo. Dokonca ani „Ústav pro jazyk český“ nebol schopný vysvetliť prečo a ako vlastne došlo k zmene názvu z „Edam“ na „Eidam“. Tento druh syra sa vyrábá v tvare tehly a salámy, len v Milevsku v južných Čechách sa ešte v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch vyrábala eidamská guľa. Dnes tento tradičný tvar edamskej gule Baby Edamu zaradila do svojho sortimentu mliečkáreň v Kroměříži. Z hľadiska názvu syra máme teda u nás určitú raritu – aspoň podľa známych skutočností. Názov sa nám môže páčiť alebo nepáčiť, môžeme o ňom diskutovať, polemizovať o tom, či je správny, či je to český aj slovenský preklad alebo novotvar. České aj slovenské slovo Eidam je však už natoľko zvité, že sa iste nebude meniť. Ak ho teda nezmeníme, zamyslime sa nad tým, či by sme nemali jeho názov vyslovovať skôr „ejdam“, ako je to bližšie originálnemu holandskému menu, a nie s využitím nemeckej gramatiky, teda „ajdam“. Syr z Nemecka nepochádza a i tam mu predsa hovoria „Édamer“.

Ladislav Klíker – Superlativ klub

Jiří Kopáček – Českomoravský svaz mlékárenský

e-mail: klubsberatelukuriozit@quick.cz,
www.sberatel ksk.cz

XXIV. dni filatelie v Bytči budú 1. a 2. septembra 2007

Klub filatelistov v Bytči pozýva filatelistickú verejnosť na tohtoročné dni filatelie, ktoré sa uskutočnia v Kultúrnom dome v Bytči 1. a 2. septembra.

Prednášková časť bude zameraná na 150. výročie pošty v Bytči (otvorená 1. 9. 1857) a ďalším oblastiam filatelie. Pošta zriadi príležitostnú priehradku a bude používať dve príležitostné pečiatky, pripravené budú aj poštové lístky s prítláčou (kolorovaná kresba zámku

v Bytči a erb rodu Thurzovcov). Uskutoční sa slávnostné zasadnutie Slovenského filatelistického vedeckého spolčenstva s medzinárodnou účasťou, ktoré si pripomenie 10. výročie svojho založenia. Druhý deň Dní filatelie bude od 7.30 do 13.30 hod. patriť návštevníkom burzy filatelie, filokartie a numizmatiky. Tešíme sa na vašu účasť.

Organizačný výbor

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

po vyhodnotení piateho kola šiesteho ročníka našej súťaže sme mohli do redakčnej štatistiky zapísať nový rekord! Už v minulom kole sme avizovali stúpajúci počet bodujúcich príspevkov, ktorý teraz dosiahol nové maximum – bodovalo 21 príspevkov! Nesmierne si vážime kontakt s vami, vážení čitatelia, potvrdzuje sa jeho obojstranná výhoda, keď pomáha vytvárať časopis, v ktorom si každý nájde ten „svoj“ príspevok. Opäť pribudli vaše ohlasy, ktorými podnetne reagujete na viaceré články. Za každý jeden hlas, za každú jednu odzovu, za každé jedno doplnenie, za každý prejav dôvery, úprimne ďakujeme.

V tomto kole si numizmatika udržala vedúce postavenie, keď s 26 hlasmi prvé miesto patrí sedemnástej lekcii Malej školy numizmatiky. V tesnom závесе s 24 hlasmi je na druhom mieste príspevok o personalizovaných známkach. Numizmatika bodovala aj na tretej priečke, keď Historický význam nálezov mincí z Nitry dostal 17 hlasov. Ďalší príspevok nového seriálu o operencoch ako spoločníkoch človeka a Podrobnosti o Košickom hárčeku získali spoločne štvrté miesto. Piatu priečku získali Odchýlky perforácie zo stroja Wifag a hneď za nimi sa umiestnil List z Vilniusu.

Počet vašich odpovedí vo vyhodnocovanom kole bol 48, za všetky ďakujeme, a najmä za ďalšie hodnotenia a názory.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rovnomernejšie rozdelené, a tak príspevky na prvých šiestich miestach získali 71 % všetkých vašich hlasov. Bodovalo spolu 21 príspevkov (v predchádzajúcom kole 16). Na prvú aj druhú otázku správne odpovedalo 47 súťažiacich.

■ Vyhodnotenie 5. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky, okrem jedného, správne identifikovali všetci súťažiaci - vyobrazený bol detail známky 3 Kčs (Pof. 2966) z emisie „80. výročie čs. skautingu – 110. výročie nar. A. B. Svojsíka“ vydané v r. 1991.

2. otázka – správna odpoveď na otázku „ktoré slovenské známky boli vydané s rovnakým námetom, pri akej príležitosti a v rámci akého emisného radu bola vydaná jedna z nich“, mala byť: známka č. 67 – Slovenský skauting – 75. výročie a č. 397 Europa 2007 – 100 rokov skautingu. Druhá časť otázky vychádzala z predpokladu dodržania emisného plánu, teda že známka 100 rokov

skautingu vyjde 2. mája 2007 (vyšla 30. mája 2007...).

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v májovom čísle Zberateľa najviac páčil), hlasy súťažiacich (26) udelili prvé miesto **E. Minarovičovej** za sedemnáste pokračovanie seriálu **Malej školy numizmatiky**. Na druhej priečke za 24 hlasov je **J. Mička** za príspevok **Personalizované známky – a čo s nimi? J. Hunka** za príspevok **Historický význam nálezov stredovekých mincí z Nitry** dostal 17 hlasov a tým obsadil tretie miesto; na štvrtom sú dva príspevky: **J. Solava** za tretiu časť nového seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka – Sýkorka veľká a -pem-** za **Podrobnosti o Košickom hárčeku** získali po 15 hlasov. **J. Fronc** sa za **Odchýlky perforace u známek tištěných na strojih Wifag** s 10 hlasmi umiestnil na piatom mieste. **V. Priputen** za **List z Vilniusu** zabodoval (8 hlasov) na šiestom mieste. Siedmu priečku za 7 hlasov získal **D. Evinic** za príspevok **Doporučene ekonomicky RE**. Na ôsmom mieste dostali štyri príspevky po šesť hlasov.

Ďalšie hlasy (1 až 4) súťažiaci priznali ešte ďalším deviatim príspevkom.

Výhercami piateho kola VI. ročníka súťaže sú **Jozef Vrábel z Prešova** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 250 Sk) a **František Daňko, Košice** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 150 Sk). Srdečne blahoželáme!

■ 7. – júlové KOLO SÚŤAŽE

Do 7. kola 6. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z ktorej československej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, z akej emisie a v ktorom roku bola vydaná?

2. otázka znie: Ktorá slovenská známka a iná poštová cenina boli vydané s podobným námetom?

3. otázka znie: Napíšte troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v júlovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame do **30. júla 2007**. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, pripomienky a názory.

Redakcia

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulykú úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme

**ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ
A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL**

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava
tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch
(prílače, príležitostné poštové ☺ a strojové príležitostné ☺)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková
služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poš-
tové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympij-
ské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál
na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore
majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,
0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk
Po – Pia: 10.00 – 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Poznáte obrázky z poštových lístkov? (2)

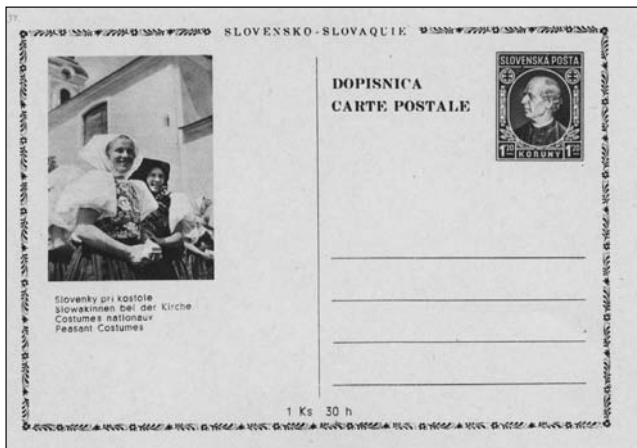
Slovenské kroje na poštových lístkoch

Keď som koncom februára pripravoval do Zberateľa článok, ktorým som chcel podnieť iniciatívu pri identifikácii niektorých slovenských resp. československých

touto cestou úprimne dakujem. S jej pomocou boli identifikované jednotlivé poštové lístky takto:

1. Slovenky pri kostole (CDV 4/1) – zobrazený je kroj z Detvy. Tu sa mi potvrdila informácia od nebohého Štefana Plišku z Detvy, ktorú som poznal už niekoľko rokov.,
2. Slovenské kroje (CDV 4/3) – taktiež ide o detviansky kroj,
3. Slovenské dievčatá (sediace) – CDV 4/20 – Trenčianska Teplá alebo blízke okolie (Kubra, Trenčianske Teplice, Poruba),
4. Slovenské dievčatá (tancujúce) – CDV 4/26 – Trenčianska Teplá alebo blízke okolie,
5. Slovenské deti (ČSR CDV 69/205) – kroj z okolia Trenčianskej Teplej.

Takže nám ostali nevyriešené už iba dve tajničky – slovenský poštový lístok Idyla spod Tatier (CDV 4/1934) a československý poštový lístok Slovenská krajina (CDV 69/205). V prvom prípade verím, že lokalizácia krajiny na lístku sa v krátkom čase vyrieši, pretože sú tam identifikovateľné tatranské končiare. Československý poštový lístok je podstatne tvrdší

poštových lístkov, priznám sa, že som neočakával taký ohlas. Vznikol vlastne malý seriál na túto tému. Začal to Alex Urminský, pokračoval pán Pleva z Dolnej Súče,

ktorý poskytol aj cenný porovnávací materiál a napokon svoje poznatky prezentoval Janko Mička. Takto si treba predstavovať spoluprácu filatelistov a je to neklamné znamenie, že filatelisti sa o svoj zberateľský odbor zaujímajú.

Medzičasom som sa nakontakoval na Slovenské národné múzeum v Martine vo veci identifikácie krojov na poštových lístkoch. A bol som úspešný. Veľmi ochotne mi vyšla v ústrety PhDr. Alžbeta Gazdíková, ktorej aj

oriešok, pretože je tam len minimum prvkov, o ktoré sa možno zachytiť. Podľa výšky hôr usudzujem, že by mohlo ísť o región niekde v južnejšej časti Slovenska.

Naše dobrodružstvo hľadania sa však ešte nekončí. Budeme potrebovať spresniť ešte údaje, ktoré zaujímajú filatelistov, napr. v obvode ktorých poštových úradov sa nachádzajú jednotlivé tatranské končiare. Bude to zaujímať tak námetárov, ako aj teritoriálnych zberateľov pri zbieraní tzv. analogických pečiatok, prípadne aj poštových historikov. Až sa nám to podarí, vrátim sa k tejto téme súborným článkom.

Jozef Sobihard

MÁTE SLOVO

„Som presvedčený, že skoro každý zberateľ zaregistroval a má vo svojej zbierke slovenské známky vydávané od roku 2004, tlačené v Anglicku a Francúzsku, s tzv. tlačovými značkami vo forme semafora, písmen, číslic, symbolov tlačiarne a loga vydavateľa.

Ako hodnotiť známky s týmito značkami, ktoré sa vyskytujú na okrajoch priehradkového listu? Majú alebo budú mať v katalógu uvedený vyšší cenový záznam ako má základná známka?

Pýtam sa to preto, lebo som si všimol, že na burzách niektorí predajcovia začínajú tieto známky s potlačenými

okrajmi ponúkať za zvýšenú cenu. Mnohí zberatelia majú pochybnosti, či to majú zbierať, či ide o filatelistickú hodnotu, a teda či majú akceptovať aj zvýšenú cenu za takéto známky. Zároveň očakávajú, ako to zohľadní nový katalóg. Odpovie nám niekto na túto otázku?

Tolko z listu, ktorý nám poslal **pán Szaló z KF 52-04**. Nechceme predbiehať odpovedí autorov katalógu, ale zastávame názor, že v každom prípade ide o doplnujúce značky v istom efektívnom usporiadaní, ktoré zo štúdijskeho hľadiska vo vzťahu k samotnej známke

nemajú žiadnu vypovedaciu hodnotu.

Aj na okrajoch PL známok býva. Československa tlačných rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hlbkotlačou (stroje Wifag) sa vyskytovali rôzne značky a nápisy. S dátumami tlačie sa mohli napríklad dokumentovať dotlač výplatných známok a poukázali na niektoré významné zberateľské odchýlky (vlastností papiera, odlišné farby), farebné testovacie stupnice prinášali informáciu o hlčke zaleptania tlačovej dosky, autotronové značky prezentovali aj farby použité na tlač známky. Niektorí zberatelia si tieto rôzne značky všimli a aj ich zbierali, ale len z dôvodu, že prinášali doplnujúce informácie o danej známke. Ani katalógy československých známok tieto značky nehodnotia, avšak napríklad dátum tlačie niektorých známok je rozhodujúci pri identifikácii niektorých vzácnejších variantov známok.

Netto katalógy Zberateľ síce informačne uvádzajú

prehľady značiek na okrajoch PL slovenských známok, avšak ich hodnotenie ponechávajú na samotných zberateľoch. Môžu byť predmetom zberateľského záujmu, avšak z filatelistického hľadiska nemajú žiadny význam. (red.)

Skauti, filatelisti a počasie

Nelútostná búrka s dažďom rozohrala svoje divadlo krátko predtým, ako sa malo začať predstavenie novej slovenskej príležitostnej poštovej známky k 100-ročnici skautingu. Stála expozícia sochára Jána Koniarka v Trnavskej galérii tak hneď na úvod slávnosti vítala premoknutých hostí, skautov aj filatelistov, ktorí prišli uvítať túto známku.

Určité ťažkosti účastníkom narobil aj trnavský systém rozkopávkov, obchádzok a zmenených dopravných značiek, ktorý s kombináciou dopravnej špičky v uliciach zavinil oneskorenie začiatku podujatia.

Úvodná videoprojekcia, prezentácia histórie skautingu a činnosti skautov, predaj známok a FDC však spríjemnili chvíľe čakania, takže podujatie, pripravené spoločne 2. zborom Dlhých mačiek a Klubom filatelistov ZSF Trnava mohlo ďalej prebiehať podľa programu.

Nechýbala skautská hymna, pokriky aj zborový chór Bravo, bravo, bravissimo – to keď známku oficiálne uviedol Dr. Štefan Kollár, riaditeľ Poštového múzea v Banskej Bystrici spolu so zástupcom náčelníka Slovenského skautingu Ľubomírom Ondruškom – Vševedom, a samozrejme aj s autorom výtvarného návrhu známky akad. mal. Petrom Uchnárom. Ten vo svojom príhovore na okraj uvedenia povedal: „Na známke sú ústredným motívom šťastní mladí ľudia, pretože tak si predstavujem súčasných skautov. Vypracoval som štyri návrhy známok a som rád že komisia vybrala ten, ktorý aj ja pokladám za najlepší.“

Pamätný list so známkom všetci traja symbolicky „pokropili“ lupienkami bielych kvetov ľalie, vybraných zo skautského klobúka. Veď ľalia je symbolom celosvetového skautského hnutia. Trnavské uvedenie jubilejnej skautskej známky potvrdili aj svojimi podpismi a zažela-li jej dôstojnú reprezentáciu Slovenska medzi ostatnými známkami spoločnej emisie EUROPA.

Trnava po uvedení známky Jozefa Baláza v roku 1995 uviedla aj druhú našu známku so skautskou tematikou. Príležitostnú pečiarku nahrádzal vkusný modrý kašeť k 100-ročnici hnutia a denná pečiarka pošty. Organizátori podujatia sa už tešia – do tretice, na deň, keď sa budú môcť potešiť z ďalšej známky, venovanej tejto detskej a mládežníckej organizácii, ktorá prináša po celom svete radosť miliónom mladých ľudí.

JÁN MIČKA

Jubilant Jozef Čížek

V minulom mesiaci oslávil významné životné jubileum pán Jozef Čížek. Predovšetkým priateľský a skromný človek, zanietený filatelista, účastník zakladajúceho zjazdu ZSF na Sliachi v roku 1969. Obetavý funkcionár, ochotný vždy podať pomocnú ruku, poradí a ísť príkladom.

Známky ho zaujali už v detstve, aktívne sa k nim vrátil v roku 1965 po založení školského krúžku mladých filatelistov na Nevádzovej ulici v Bratislave.

Úspešná činnosť jeho krúžku ho priviedla do funkcie tajomníka Komisie mládeže ZSF, ktorá bola ustanovená ako prvá odborná komisia ZSF. Priaznivé výsledky práce s mladými filatelistami, na ktorých sa podieľal po metodickú stránku (príručky pre vedúcich KMF), ho nominovali na post predsedu komisie mládeže ZSF.

Od roku 1973 päť rokov príznačivo viedol filatelistické okienko v televíznej Lastovičke (program pre deti mládež).

Jeho činnosť ako zväzového funkcionára bola však rozsiahlejšia. Mal na starosti slovenských porotcov, keď komisia porotcov (vtedy jurymanov) bola vtedy len federálna.

Ako skúsený námetár viedol do roku 1987 Komisiu námetovej filatelie ZSF, do roku 1990 bol členom ÚV ZSF, predsedníctva ÚV ZSF a ÚV ZČSF.

Ako vystavovateľ sa prezentoval exponátmi Atóm v službách človeka a Doplatné známky v Československu, ktoré mu priniesli významné ocenenia. O čl. doplatných známkach spracoval rozsiahlu štúdiu, ktorá tvorí obsah Filatelistických statí č. 29, vydaných v roku

1989. Ďalší jeho významný publikačný počín je Malá encyklopédia filatelie (Album, Bratislava 1997).

S príspevkami J. Čížka sme sa stretali na stránkach Filatelie, Slovenskej filatelie aj Zberateľa. Za svoju záslužnú prácu na poli organizovanej filatelie mu boli odovzdané najvyššie zväzové vyznamenania.

Aj keď už v rámci zväzu aktívne nepôsobí, stále sa zaujíma o dianie vo filatelii, prezerá si svoje obľúbené známky, celiny, celistvosti, číta Zberateľa...

Čerstvému osemdesiatnikovi srdečne blahoželať, veľa zdravia a spokojnosti menom vydavateľa, redakčnej rady, ako aj širokého okruhu jeho priateľov a známych praje

redakcia

Michal Zika – 50

V júni oslávil svoje okruhle jubileum pán Michal Zika. V zberateľskej verejnosti známy filatelista, filokartista, vystavovateľ, publicista, zakladateľ firmy ALBUM v roku 1992 a v roku 1994 spoluzakladateľ časopisu ZBERATEL, ktorého členom redakčnej rady je doteraz.

Filateliu sa venuje od svojich mládežníckych rokov, a už v tom období sa úspešne prezentoval na viacerých výstavách. Neskôr aj ako ich aktívny organizátor. Pôsoobil aj vo zväzových funkciách, v roku 1985 sa stal vedúcim sekretariátu ZSF, zriadil stredisko filatelistických služieb a ako autor prispieval do založenej edície Filatelistických statí ZSF. Autorsky aj vydavateľsky sa podieľal na katalógoch Slovenska 1939 – 1945. Úspešne organizoval verejné sálové aukcie filatelistického, numizmatického a filokartistického materiálu na Slovensku. A filateliou a filokartiou žije aktívne stále...

Vydavateľ, redakčná rada aj redakcia prajú jubilantovi veľa zdravia, šťastia a tvorivých nápadov, úspechy v práci aj osobnom živote. Živí!

Do 19. písomnej aukcie firma **ZBERATEL**[®] prijíma hodnotný a kvalitný filatelistický materiál – známky, celiny, celistvosti

Ponuky prosíme zasielať v písomnej forme (aj elektronickej). K známkam a celinám treba uviesť katalógové číslo, kvalitu a v prípade potreby položku bližšie špecifikovať; uviesť návrh vyvolávacej ceny.

K celistvostiam treba priložiť fotokópiu (alebo sken), bližšiu špecifikáciu a návrh vyvolávacej ceny.

Na ponuky rovnakým spôsobom odpovieme, spôsob prevzatia materiálu dohodneme individuálne.

Ponuky prijímame do 15. 8. 2007.

Za vydraženú položku je poplatok 10 % z dosiahnutej ceny.

Nunofi

*Slovenský internetový obchod
so zberateľskými potrebami*

Široká ponuka zberateľských
potrieb z oblasti
NUMizmatiky,
NOtafilie,
FIlatelie
a ďalších zberateľských oborov, ktoré si
môžete jednoducho a pohodlne objednať
prostredníctvom našej web stránky.

Objednaný tovar doručíme priamo k vám domov.

V ponuke nájdete albumy na mince, bankovky, poštové známky, pohľadnice, FDC, ETB, telefónne karty, športové karty, korunkové uzávery od fliaš a korunky od šampanského, odznaky + náhradné listy do všetkých nami ponúkaných albumov.

Doplňkové pomôcky ako pinzety, lupy, puzdrá, kapsle, UV lampy, rukavice, čistiace roztoky na mince, váhy ...

Obehové a pamätné mince, bankovky.

Odborná literatúra

Navštívte nás na
www.nunofi.sk
Tešíme sa na Vás

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími

informáciami je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovíčova ulica 14 (Suvorov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Zasadacia mestskej polície, Hlavné námestie 3, I. poschodie • Každú prvú nedeľu v mesiaci (okrem augusta) od 9.30 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasadacia • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUČENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Bufet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00, prístavba Mestského úradu, Radlinského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštu Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 17.00 do 18.30 hod. v zasadacej pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkovy klub, Mukačevská 22 • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu I Cukráreň EDEN pri Kláštore piaristov na ul. A. Hlinku • Každá nedeľa od 9.00 do 11.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry - Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Le-

vočská 14 • každý párny týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TREŇČÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko Dlhé Hony • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TREŇČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnava • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Toplou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tíbava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina ě Dom Matice slovenskej, Hollého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■ (R)

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 7. júl 2007 NITRA

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV; poriada Antik Media v SOU stavebnom, Nábr. Mládeže 1. ☎ 0905 267 519.

➔ 14. júl 2007 TREŇČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎ 032/651 53 03, 0905 267 519.

➔ 15. júl 2007 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, budova INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563.

➔ 28. júl 2007 TRNAVA

BURZA ZBERATELOV ZNÁMOK, POHLADNÍC, MEDAILÍ, ODZNAKOV, PLATIDIEL a ďalších predmetov zberateľského záujmu v Dome kultúry, Trojičné nám. 10, od 7.30 do 12.00 hod. ☎ 033/5515354, 0905 115 910. Ďalšia burza: 25.8.

➔ 4. august 2007 TREŇČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, výstavné priestory TMM, Pod Sokolicami 43. Info: ☎ 032/651 53 03, 0905 267 519.

➔ 12. august 2007 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, budova INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563.

➔ 19. august 2007 KOŠICE

MEDZINÁRODNÁ BURZA poriada Slovenská numizmatická spoločnosť v Dome techniky, Južná trieda 2. Občerstvenie aj ubytovanie zabezpečené. Info a rezervácie: ☎ 055 / 678 7054 (20.00 – 21.00 hod.).

➔ 8. september 2007 BRATISLAVA

CELOŠTÁTNE VÝMENNÉ STRETNUTIE FILATELISTOV, Kultúrny dom Dúbravka, Saratovská 2/A. Objednávky stolov: Ing. Ludovít Böhml, ☎ 02/4329 5360.

➔ 8. september 2007 BRATISLAVA

STRETNUTIE ZBERATELOV mincí, vyznamenaní, pohľadníc, odznakov a telefónnych kariet. Stredisko kultúry,

Vajnorská 21, od 8.00 do 12.00 hod. ☎ 02/4437 3763, 4437 2620. Ďalšie stretnutie 6.10.

➔ 8. september 2007 DOLNÝ KUBÍN

CELOSLOVENSKÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV (mince, bankovky, známky, pohľadnice a ďalšie odbory), Mestské kultúrne stredisko, od 7.00 hod. ☎ 0907 317 704.

➔ 15. september 2007 MALACKY

JESENNÁ ZBERATEĽSKÁ BURZA – známky, mince, bankovky, pohľadnice, TK, kalendárik, pivové suveníry, figúrky a pod. Spoločenský dom MCK, Mierové nám. Malacky, 8.00 – 12.00 hod.

➔ 15. september 2007 NITRA

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATEĽSKÝCH PREDMETOV; poriada Antik Media v SOU stavebnom, Nábr. Mládeže 1. ☎ 0905 267 519.

➔ 22. september 2007 ZVOLEN

BURZA VŠETKÝCH ZBERATEĽSKÝCH ODBOROV PRE VŠETKY VEKOVÉ KATEGÓRIE, Lesnícke a drevárske múzeum, Nám. SNP 35, od 10.00 do 17.00 hod. Privítame predmety viažúce sa k histórii Zvolena. Info: ☎ 045/532 1886, sorecova@ldmzvolen.sk Katalóg – Ing. Čaniga ☎ 045/ 532 0250, caniga.triangel@stonline.sk

➔ 23. september 2007 TRENČÍN

TRADIČNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul. 28. októbra 2/1168.

INZERCA

■ **KLUB FILATELISTOV 54-01** a Združenie klubov filateliov Košice prijmu a zašlú výbery do kolovania. Informácie na adrese správcu kolovania: Teodor Magda, Zborovská 2, 040 01 Košice. Z-146

■ **KÚPIM CELINY** SŠ použité na oslobodenom území od decembra 1944 do apríla 1945 (0903 131848 Z-147

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail: ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-148

■ **HLADÁM** použité nepoškodené slovenské dobíjacie kupóny GSM Orange: Star Wars-Episode III a Superman sa vracia. ☎ 0908 14 65 59 Z-149

■ **PONÚKAM VÝBERY ZNÁMOK** do kolovania (len pre kluby). Provizia 20%. Pavol Kováč, Hanojská 4, 040 13 Košice, ☎ 055/636 1619, 0918 674 007. Z-150

■ **ZA PEČIATKOVANÉ CELINY**, celistvosti z rokov 1938 –1953, listiny s kolkami, dám čiernotlače, filatelistické, fiškálne materiály, staré listiny a filatelistickú literatúru. Dušan Evínec, Poľská 4, 040 01 Košice Z-151

■ **PRIJEMEM** kvalitné výbery známok do 1945, série, celiny. Kolónie F, GB, P, I vítané. Aj pohľadnice. ☎ 0903 708 613. Z-152

■ **KÚPIM** ★★DCH 1/40 Prešov č. 166 s tropickým lepom. Kúpim ★★ známky Nitra (2 Sk) a Senica (6 Sk) s tropickým lepom. Väčšie bloky sú vítané. Marián Halko, Laborecká 16, 066 01 Humenné. Z-153

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ.** www.filatelia-album.sk Z-154

■ **HLADÁM STARŠIE POHLADNICE** alebo fotografie pomníkov, sóch, pamätných tabúl a podobných pamätníkov M. R. Štefánika na Slovensku: Zvolenská Slatina, Šurany, Predmier, Nitra, Letisko v Nitre, Hlohovec, Leopoldov, Turzovka a Povrazník pri Lubietovej. Pohľadnicu alebo fotografiu novej sochy v Skalici. Ing. Ján Maniaček, Dlhá 56, 949 01 Nitra, ☎ 037/7733 5060, 0907 340 929 Z-155

■ **KÚPIM** doklady slovenskej poľnej pošty 1939 - 1945, lepšie položky dobre zaplatím. ☎ 0908 94 33 35 Z-156

■ **KÚPIM** suveníry Mladej fronty o najkrajšiu čs. známku – ročníky 1963, 1964, 1965, 1967 a 1970. J. Mička ☎ 033/544 7311 – večer. Z-157

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku Uhorska a Maďarska, všetko ☉ a ★★. Július Kríž, Továrenska 21, 984 01 Lučenec. Z-158

■ **KÚPIM** medzinárodné odpovedné ponúky. M. Machara, Trázusova 20, 911 01 Trenčín. Z-159

■ **PREDÁM** ★★ známky motív OH, futbal, vianoce – všetko celý svet. Pošlem ponuku podľa kat. Michel. Dobrá kvalita. Píšte slovensky. Lad. Nemeček, Postfach 1912, D-77909 Lahr, Nemecko Z-160

■ **KÚPIM** rohové 4-bl. SR č. 2LH, č. 3LH, č. 4LD, č. 11LH, č. 15LH, č. 22LH, č. 39LD, č. 47PH, č. 56LD, č. 71PH, č. 139PD, č. 141LD, č. 144PH, č. 169PH, PD, č. 213LH a celistvosti so známami ČSR PP3, 766, 866, 908, 910, 911, 1511, 1512, 1513, 1514. Peter Ergh, Vážska 3560/1, 921 01 Piešťany. Z-161

■ **KÚPIM** ZNL 1b (svetlomodrý kartón) so známku č. 1 (znak 8,-). ☎ 0907 13 15 51 So-Ne. Z-162

■ **HLADÁM** zberatela na tému „Motýle“. Mária Mitošinková, Priehradná 1, 821 01 Bratislava Z-163

■ **KÚPIM** slovenský skart, najradšej po roku 2000. Kontakt: xixox@centrum.sk Z-164

■ **PONÚKAM** čisté známky Austrálie od r. 1978, rôzne námety, všetko za nom. 1 AUD 20 Sk. USA rok 2006, 1 USD 25 Sk. Ivan Roudenský, Poste restante, 06201 Starý Smokovec. Z-165

■ **HLADÁM** celistvosti z územia SR od r. 1993 s pečiatkami ambulantských pošť, poštových stredísk, poštovní, post-partner a pod. (055/636 1909, e-mail: gerec.miro@pobox.sk Z-166

■ **KÚPIM** známky (★★, ☉) a FDC s poľovníckym motívom – poľ. zver, psy, zbrane, sokolarstvo, poľ. námet v umení a pod., a cicavce a vtáky Európy na známkach sveta. ☎ 0905 347 215 Z-167

■ **PREDÁM** výsadnú tlač (VT) č. 7 Hydrologická dekáda, odláčok rytiny zn. č. 2079 v pôvodných farbách na liste 99 x 206 mm, s nulami, s podpismi autora a rytca. Na zadnej strane KT fialový text. ☎ 034/653 6341, 0908 718 838 Z-168

■ **HLADÁM** partnera na výmenu noviniek poštových známok, FDC, príležitostných pečiatok a iných filatelistických materiálov – korešpondencia rusky, Skakovskaja T. J. Poste restante, Postbox 101000 Moskva-Počtamt, Rusko Russia. Z-169

■ **KÚPIM** alebo VYMENÍM priehradkový list (PL) Slovensko 1993-2000. Ponuky/informácie M. Hudec ☎ 037/ 656 6672, 0904 807 979. Z-170

■ **HLADÁM** partnera na výmenu, mám záujem o Slovensko ★★ aj ☉ od 2005-2007. Podľa kat. Michel. Helmut Fiedler, K.-Marx-Alee 14, D-07548 Gera, e-mail: kleinerfiedler@aol.com Z-171

■ **KÚPIM** alebo VYMENÍM slovenské a české dobíjacie kupóny všetkých operátorov. e-mail: v.lochman@seznam.cz, ☎ 00420 602 344 405 Z-172

■ **KÚPIM bankovky a mince Maďarska**, ďalej kúpim vyznamenania a odznaky ČSR, Maďarsko. (0905 426 733. Z-173

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Albánsko 1968, Umenie-domáci majstri, 1287-93	70,-
Albánsko 1968, Umenie-domáci majstri, BI 32	40,-
Albánsko 1969, Antické mozaiky, 1396-1400	50,-
Austrália 1999, OH Sydney 2000, 1850	38,-
Bielorusko 2006, Ohrozené vtáky	
– Cívik chocholaty, séria (1)	29,-
Bielorusko 2006, Akváriové ryby (4),	55,-
Bulharsko 2004, Ryby – WWF, 4678-81, 4-páska	135,-
Bulharsko 2006, Vtáky (4)	95,-
Deutsches Reich 1941, Dostihy-Velká cena	
Nemecka, 779	170,-
Deutsches Reich 1941, Dostihy-Velká cena	
Nemecka, 780	110,-
Deutsches Reich 1941, Dostihy-Velká cena	
Nemecka, 815	100,-
Deutsches Reich 1944, Výzbroj nem. armády, 873-85	180,-

Chorvátsko 1943, 3. filat. výstava v Záhrebe	
- historický obraz mesta zo 17. st., 115	60,-
Chorvátsko 2005, Davis cup 2005 (1)	30,-
Kirgizstan 1992, Ochrana prírody, 1 (1)	10,-
Kirgizstan 1992, Orol, 2 (1)	10,-
Kokosové ostrovy 1980, 25 r. pod austr. správou, 56-60	45,-
Kongo 2002, Papagáje, PL(9) + 2H	99,-
Kongo 2002, Sovy, PL + 2H	99,-
Kongo 2002, Vodné vtáctvo, PL (9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Praveké jaštery, PL (9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Život za polárnym kruhom-tučniaci, PL (9)+ 2H	99,-
Kongo 2002, Motýle, PL (9) + 2H	99,-
Kongo 2002, Huby, PL (9) + 2H	99,-
Kongo 2004, Orchidey, PL (9)	65,-
Kongo 2004, Rôzne druhy vtákov, PL (9)	65,-
Moldavsko 2003, Motýle, 459-462	80,-

Moldavsko 2003, Motýle, 459-462 PL	90,-
Moldavsko 2004, LOH Atény, vzpieranie, box	75,-
Moldavsko 2006, Šachová olympiáda (1)	55,-
Moldavsko 2007, Huby (4)	55,-
Nemecko 2007, Šport (gymnastika, veslovanie, plávanie), (3)	135,-
Pitcairn Isl. 1981, Veľké presídľovanie na Norfolk Isl., 206-208	39,-
Poľsko 1989, Apollo 11, 3206A - hářček	45,-
Poľsko 1991, Motýle (Aporia crataeci), BI 115, hologram, 3,00 €	35,-
Poľsko 2006, 250. výr. nar. W. A. Mozarta, 1 zn.	35,-
Poľsko 2007, Železničné vagóny, (4-páska)	130,-
Rusko 2007, 50 rokov kozmickej éry, BI (3)	120,-
Rusko 2007, Medz. polárny rok, BI (3)	55,-
Španielsko 2006, MS v basketbale, BI	30,-
Švajčiarsko 1939, Kroje, 359-362	60,-
Tuva 1995, Pravek (7 + H)	90,-
Ukrajina 2005, 50 rokov EUROPA CEPT, (2)	55,-
Ukrajina 2006, Kone v športe (4)	45,-
USA 1994, 25. výr. výstupu na Mesiac, 2477	20,-
Uzbekistan 1997, Leopard, 145- 48 + BI 17	99,-
ZSSR 1975, 500 r. narodenia Michelangela, BI 101	60,-
ZSSR 1988, Umenie – Sv. trojica, XV. stor., BI 203	80,-
ZSSR 1990, Praveká fauna, 6116-20	15,-
Rakúsko:	
1381 100. výr. úmrtia básnika F. Grillparzera	6,-
1382-84 Umelecké poklady - fontány	22,-
1385 Konferencia ministrov PTT	12,-
1386 Svetový mesiac srdciarov	12,-
1387 900 r. diecézie v Gurku	6,-
1388 Medzinárodný kongres vo Viedni	12,-
1389-91 Štátne elektrárne – 25. výročie	22,-
1392 Beh s olympijským ohňom k OH Mnichov	6,-
1393 Výstava neskej gotiky v Salzburgu	6,-
1394 Medzinárodný kongres záhradkárov	8,-
1401 100 výr. Vysokiej školy pôdohospodárskej	6,-
1402 350 r. univerzity v Salzburgu	12,-
1403 50. výr. úmrtia skladateľa Zieherera	6,-
1404 Deň známky 1972	15,-
1405 Vianoce	6,-
1406-08 Umelecké poklady z Wagenburgu	18,-
1409 Plná automatizácia telef. prevádzky	6,-
1410 50. výr. úmrtia básnika Petzolda	6,-
1411 Boj proti drogám	12,-
1412 100. výr. nar. býv. spolkového prez. Körnera	6,-
1413 Jubileum leteckej dopravy	18,-
1414 100. výr. nar. nositeľa Nob. ceny O. Loeviho	22,-
1415 25. výr. soc. poisťovní	6,-
1416 Eurpa 1973	8,-
1417 Veľtrh v Dornbirne	6,-
1418 Šport – prekázkový beh	12,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

**Objednávky položiek © júnovej ponuky
vybavujeme až do vypredania zásob**

EUROPA 2007 – Skauting ★★

Bielorusko, známkový zošitok	160,-
Česká republika, 1 známka	20,-
Česká republika, PL (6 známok)	130,-
Kazachstan, 2 známky	55,-
Kazachstan, 2 známky + K	75,-
Maďarsko, BI (2 x 2 známky)	260,-
Moldavsko, známkový zošitok	150,-
Poľsko, 1 známka	45,-
Ukrajina, 2 známky	70,-
Ukrajina, PL (2 x 6 známok)	420,-
Ukrajina, známkový zošitok	170,-
Bulharsko 1999, skauting, 4443-46	60,-

Bankovy ČSR, SŠ a ČaM (katalóg V. Novotný 2007)

kat. č. / nom. hodnota / vydanie / séria / kvalita /	
19 5000 Kč II, 6.7.1919, séria B,C; perf., kvalita 0/0	1000,-
22 50 Kč III, 1.10.1929, séria 2-písm., perf., 0/0	160,-
26 1000 Kč III, 7.12.1935, séria B, D, perf., 0/0	300,-
27 1 Kč II, 1938, nevydaná, séria A	1200,-
36 50 K, 12.9.1940, ČaM, séria A, perf., 0/0	290,-
37 50 K, 25.9.1944, ČaM, séria A, perf., 0/0	250,-

38a 100 K, 20.8.1940, ČaM, I. vydanie, perf., 0/0	200,-
38b 100 K, 20.8.1940, ČaM, II. vydanie, perf., 0/0	200,-
39a 500 K, 24.2.1942, ČaM, I. vydanie, perf., 0/0	450,-
39b 500 K, 24.2.1942, ČaM, II. vydanie, perf., 0/0	250,-
40b 1000 K, 24.10.1942, ČaM, II. vyd., Aa-Kb, perf. 0/0	200,-
40c 1000 K, 24.10.1942, ČaM, III. vyd., Ao-Kc, perf. 0/0	200,-
49b 20 Ks, 11.9.1942, SŠ, perf., 0/0	100,-
50 50 Ks, 15.10.1940, SŠ, perf., 0/0	200,-
51a 100 Ks, 7.10.1940, SŠ, perf., 0/0	150,-
51b 100 Ks, 7.10.1940, SŠ, perf., 0/0	150,-

52a 100 Ks, 7.10.1940, SŠ, II. emisia, perf., 0/0	150,-
53 500 Ks, 12.7.1941, SŠ, perf., 0/0	150,-
54 1000 Ks, 25.11.1940, SŠ, perf., 0/0	200,-
55 5000 Ks, 18.12.1944, SŠ, perf., 0/0	350,-
73 100 Kčs, 1.11.1945, ČSR, neperf., 1/1	100,-
78b 20 Kčs, 1.5.1949, ČSR, perf., 0/0	80,-
82a 500 Kčs, 12.3.1946, ČSR, neperf., 1/1	220,-
82a 500 Kčs, 12.3.1946, ČSR, perf., 1/1	200,-
93b 25 Kčs I, 1953, ČSR, neperf., 0/0	260,-
94 25 Kčs II, 1958, ČSR, neperf., 0/0	260,-
100 10 Kčs III, 1968, ČSR, neperf., 0/0	40,-
103 25 Kčs IIA, 1961, ČSR, séria Q, neperf., 0/0	260,-

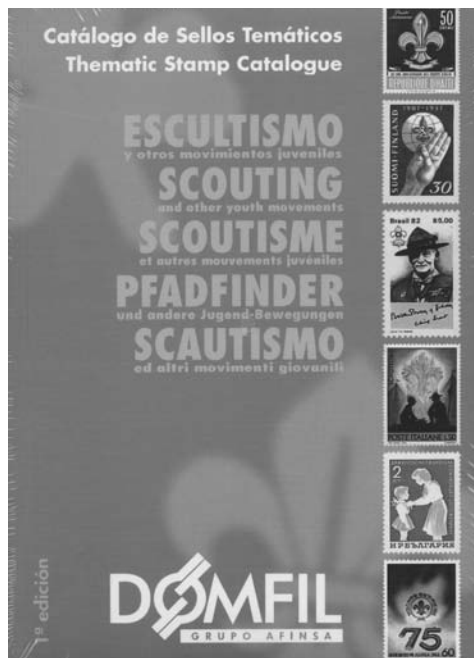
Bankovy iných štátov

Nemecko: 1000 RM, 21.4.1910, červená pečať, neperf., 0/0	65,-
Poľsko: 20 Zl, 11.11.1936, neperf., 0/0	60,-
Poľsko: 50 Zl, 9.5.1975, neperf., 0/0	180,-

Publikácia vydavateľstva DOMFIL:

Skauting a ostatné mládežnícke hnutia, 553 strán,
vyššie 4500 známok,

ceny v euro a USD, vydanie 2000 1 450,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač	285 Sk
Kazeta	295 Sk
Cena za komplet	550 Sk
Názov krajiny (samolepka)	25 Sk

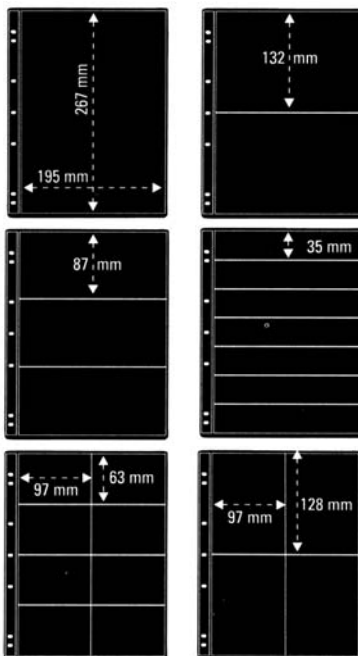

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.

Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 26 Sk

Katalógy použité

Michel č. 2 Karibské ostrovy 1995	690,-
Michel č. 5 Západná Afrika 2001/2002	990,-
Michel č. 8 Južná a juhových. Ázia	980,-
Michel - Deutschland 1995/96	220,-
Michel - Súkromné celiny 1987	300,-
Austria Netto katalóg, známky + mince 1997/98	185,-
Novotný: Mince ČSR 1918-92, ČR+SR 1999-2006	260,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-98	160,-
Mischler, Krause - World Coins do r. 1976	550,-

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínovočervené) – použité, zachovalé	á 860,-
Bez nápisu Schaubek (modré, vínovočervené, zelené, čierne) – nové	á 650,-

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939	250,-
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939	230,-
č. 5 SO 1920	350,-
č. 13+14 České pošt. pečiatky od najst. dób do r. 1918	180,-
Ocelotisk z plochých desek – poštovní známky a aršíky, I. diel s čiernotlačou (20 Kčs letecká L 36 – kúpele Sliač, katalóg 500 Kč)	650,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy nové

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	58,-
Roky 1995-1996	68,-
Roky 1997-1998	58,-
Rok 1999	29,-
Roky 2000-2001	58,-
Rok 2002	44,-
Rok 2003	58,-
Rok 2004	38,-
Rok 2005	44,-
Rok 2006	44,-

Zostava všetkých 10 ks katalógov len za 430,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Československo 1945-1992, 12 strán bez vyobrazení 18,-

Aktualizovaný cenník Zberateľ známok Slovensko 1939-1945, 8 strán s vyobrazeniami: www.zberatel.com

Známky základného radu podľa aktualizovaného cenníka Slovensko 1939-1945 sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

Katalóg ERVO SLOVENSKO 1939-1945, 1993-2005 320,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. - Rákocziho 1703-1711	195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I. vydanie	265,-
Novotný: MINCE MÁRIE TERÉZIE 1740-1780 (II. doplnené vydanie 2001)	235,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského (1745-67), (1766-80)	250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	185,-
Novotný: Mince a korunovačné medaily Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I. (1848-1916) nové vydanie r. 2006	325,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	330,-
Novotný-Moullis: Katalóg mincí ČSR 1918-92, ČR a SR 1993-2007	365,-

Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007 365,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	á 5,-
- bez nápisu	á 4,-
- so štvorcovou podtlačou (len formát Pofis)	á 4,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	490,-
30-listový	780,-
Zásobník Schaubek, A4, 16-listový, biele listy,	
s logom i bez loga Slovenskej pošty	360,-
A4, 8-listový, biele listy, bez loga	180,-
Havidky čierne, šírka 30, 32, 38, 40, 44, 52,	
55, 58, 60, 70, 85, 90 mm - balíček	60,-
Havidky čierne na PL:	
ležaté, veľkosť 175x116 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 116x175 mm	- ks 15,-
Havidky biele na PL:	
ležaté, veľkosť 175x120 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 120x175 mm	- ks 15,-
stožaté, veľkosť 135x185 mm	- ks 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia listov (3 alebo 4 otvory)	365,-
Náhradné listy	
12-okienkové 55x53 mm	- 1 list 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie, vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá, lopatkovitá alebo okrúhla), kus	85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá	155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm	260,-
Dalšie lupy podľa Zberatelya 9, 10/2005 alebo na www.zberatel.com	

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 15,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Albumové listy Zberateľ SLOVENSKO

	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
Ročník 1993	19,-	75,-	32,-	120,-
Ročník 1994	19,-	75,-	48,-	185,-
Ročník 1995	22,-	75,-	48,-	175,-
Ročník 1996	22,-	75,-	54,-	195,-
Ročník 1997	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1998	22,-	75,-	53,-	220,-
Ročník 1999	21,-	75,-	59,-	245,-
Ročník 2000	17,-	65,-	48,-	185,-
Ročník 2001	32,-	95,-	48,-	215,-
Ročník 2002	22,-	75,-	75,-	285,-
Ročník 2003	28,-	85,-	80,-	305,-
Ročník 2004	17,-	65,-	53,-	220,-
Ročník 2005	18,-	68,-	65,-	245,-
Ročník 2006	21,-	69,-	68,-	252,-

I.časť : základné známky a hárčeky,
II.časť : PL, varianty kupónov a známky z hárčekov
Pri objednávaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

Albumové listy SLOVENSKO 1939-1945

základný rad, 17 listov

BZ	135,-	Z	425,-
----	-------	---	-------

Albumové listy PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945

základný rad, 12 listov

BZ	95,-	Z	320,-
----	------	---	-------

Albumové listy ČESKOSLOVENSKO 1918-1939

základný rad, 32 listov

BZ	256,-	Z	800,-
----	-------	---	-------

Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad

BZ	112,-	Z	350,-
----	-------	---	-------

Čisté albumové listy A4 s nápisom

Československo, Slovensko,
 Slovensko 1939-1945,
 Protektorát Čechy a Morava 1939-1945,
 Československo 1919-1939

kus 5,-

Albumové listy Zberateľ ČESKOSLOVENSKO

Ročník	I.časť		II.časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1992 Pofis aj A4	24,-	85,-	46,-	175,-
1991 Pofis aj A4	24,-	85,-	80,-	255,-
1990 Pofis aj A4	34,-	125,-	58,-	205,-

1989 a ↓ len A4	45,-	150,-	45,-	175,-
Ročník 1988	65,-	235,-	90,-	310,-
Ročník 1987	45,-	155,-	120,-	395,-
Ročník 1986	45,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1985	56,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1984	50,-	190,-	95,-	325,-
Ročník 1983	50,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1982	70,-	255,-	85,-	295,-
Ročník 1981	55,-	195,-	85,-	275,-
Ročník 1980	55,-	195,-	80,-	255,-
Ročník 1979	45,-	155,-	95,-	325,-
Ročník 1978	60,-	235,-	75,-	235,-
Ročník 1977	55,-	210,-	195,-	650,-
Ročník 1976	45,-	150,-	60,-	210,-
Ročník 1975	56,-	195,-	190,-	595,-
Ročník 1974	56,-	195,-	182,-	575,-
Ročník 1973	48,-	150,-	105,-	350,-
Ročník 1972	56,-	195,-	65,-	235,-
Ročník 1971	48,-	170,-	75,-	255,-
Ročník 1970	56,-	195,-	110,-	370,-
Ročník 1969	52,-	195,-	75,-	255,-
Ročník 1968	75,-	260,-	110,-	350,-
Ročník 1967	55,-	195,-	50,-	170,-
Ročník 1966	65,-	215,-	48,-	170,-
Ročník 1965	65,-	225,-	-	-
Ročník 1964	48,-	160,-	-	-
Ročník 1963	48,-	160,-	-	-
Ročník 1962	48,-	170,-	-	-
Ročník 1961	56,-	175,-	-	-
Ročník 1960	48,-	165,-	-	-
Ročník 1959	42,-	140,-	-	-
Ročník 1958	40,-	135,-	16,-	50,-
Ročník 1957	40,-	140,-	16,-	50,-
Ročník 1956	32,-	110,-	-	-
Ročník 1955	48,-	170,-	-	-
Ročník 1954	34,-	115,-	-	-
Ročník 1953	48,-	170,-	-	-
Ročník 1952	56,-	190,-	-	-
Ročník 1951	32,-	110,-	-	-
Ročník 1950	32,-	115,-	-	-
Ročník 1949	24,-	80,-	16,-	65,-
Ročník 1948	32,-	110,-	48,-	165,-
Ročník 1947	16,-	55,-	32,-	115,-
Ročník 1946	16,-	55,-	8,-	30,-
Ročník 1945	48,-	180,-	18,-	30,-
Let.,Nov. D, SI	104,-	325,-	88,-	275,-

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetu Europa – skauting a papierových platidiel © (str.41)

JÚLOVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

